

**CENTER ZA SOCIALNO DELO
RADLJE OB DRAVI**

Mariborska cesta 7
2360 Radlje ob Dravi

☎ 02 88 79 730
FAKS: 02 88 79 740
E-naslov: gpcsd.radlj@gov.si
www.csd-radljeobdravi.si

ŠT.: 410-0003/2018
DNE: 16. 2. 2018

**POROČILO O DELU
CENTRA ZA SOCIALNO DELO
RADLJE OB DRAVI
ZA LETO 2017**

Februar 2018, Radlje ob Dravi

KAZALO

1. KRATKA PREDSTAVITEV CSD.....	3
2. DENARNE DAJATVE IN SUBVENCije.....	7
2.1. DENARNE SOCIALNE POMOČI.....	8
2.2. VARSTVENI DODATEK.....	13
2.3. DRŽAVNE ŠTIPENDIJE IN OTROŠKI DODATEK.....	14
2.4. SUBVENCije IN ZNIŽANA PLAČILA	15
2.5. PRAVICE PO ZAKONU O STARŠEVSKEM VARSTVU IN DRUŽINSKIH PREJEMKIH.....	18
3. VARSTVO ODRASLIH.....	22
4. SVETOVANJE OSEBAM S TEŽAVAMI, VARSTVO DRUŽINE	26
5. SOCIALNA PREVENTIVA	41
6. JAVNA SLUŽBA POMOČ DRUŽINI NA DOMU	51

1. KRATKA PREDSTAVITEV CSD

Center za socialno delo Radlje ob Dravi je v letu 2017 uspešno izvajal javna pooblastila s področja socialnega varstva in socialnovarstvene storitve kot so socialna preventiva, prva socialna pomoč, osebna pomoč, pomoč družini za dom in pomoč družini na domu, katere naročnica je občina.

Naloge s področja javnih pooblastil določajo: Zakon o socialnem varstvu, Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, Zakon o kazenskem postopku, Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, Zakon o štipendiranju, Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, Zakon o socialno varstvenih prejemkih in vse sledeče spremembe zgoraj navedenih zakonov ter v manjši meri še drugi zakoni.

Naše delo je skladu z načeli za izvajanje sistema socialnega varstva.

Ta načela so:

- zagotavljati vsakomur socialno varnost in človeško dostojanstvo,
- razvijati socialno pravičnost in solidarnost,
- upoštevati različnosti in drugačnosti,
- preprečevati revščino in socialno izključenost,
- krepitev odgovornost posameznika za zagotavljanje lastne socialne varnosti in socialne varnosti njegovih družinskih članov.

Vodilo pri našem delu je bilo predvsem, da zagotovimo na vseh ravneh enak dostop in enake možnosti za vse. Pri tem je potrebno poudariti, da je vključitev prostovoljna, da ima vsak pravico do proste izbire in individualne obravnave.

Posamezniki in družine imajo ob ustreznih informacijah možnost, da prosto izbirajo tako izvajalca kot vrsto pomoči, vendar je žal ta izbira v našem okolju še vedno precej omejena, saj ni na voljo ustreznih izvajalcev. Strokovna služba CSD Radlje ob Dravi se povezuje in aktivno sodeluje z različnimi izvajalci, ter jih spodbuja, da svoje storitve približajo ljudem v našem lokalnem okolju. S tem pristopom želimo uporabnikom razširiti socialno mrežo in ponuditi pomoč na različnih ravneh (razna društva, skupine za samopomoč, nevladne organizacije,...).

Kljub finančnih omejitvam se na našem CSD Radlje ob Dravi trudimo, da bi se vse zaposlene stalno strokovno izpopolnjevale in uporabljale nove pristope pri svojem delu, ki so še kako potrebni glede na dinamiko razvoja stisk pri ljudeh, ki pa se zadnje čase odražajo še posebej na področju duševnega zdravja posameznikov.

Pri strokovnem delu smo se usmerili na:

1. Ugotavljanje potreb uporabnika in oblikovanje individualnih načrtov reševanja socialne stiske in težave

Na podlagi stroke socialnega dela so strokovne delavke pripravljale individualne načrte reševanja stisk in težav skupaj z uporabnikom. Za izvedbo teh načrtov je v večini primerov potrebno tudi sodelovanje z drugimi institucijami, s katerimi se povezujemo v multidisciplinarnih timih.

Vse strokovne delavke morajo dosledno v vseh zadevah, razen v enostavnih upravnih in enostavnih prvih socialnih pomočeh, izdelati pisni načrt, ki ga podpiše tudi uporabnik, in ga vložiti v dosje.

2. Predstavitev vseh možnih rešitev in drugih mrež izvajalcev

V skladu s Pravilnikom o standardih in normativih socialno varstvenih storitev je pri prvi socialni pomoči strokovna delavka predstavila vse možne strokovne rešitve in mrežo drugih izvajalcev za problem, ki ga je uporabnik izpostavil. Uporabniku je prepuščena izbira, zato mora biti opremljen z dovolj informacijami, da se lahko sam odloči.

3. Opolnomočenje in usposabljanje za čimbolj neodvisne oblike življenja

Uporabnike smo usposabljali za odgovorno sprejemanje odločitev o njihovem življenju - največji poudarek je bil na prvi socialni pomoči, ki mora biti izvedena strokovno po metodah systemskega socialnega dela, saj je potrebno uporabnika opremiti z informacijami o možnih izvajalcih pomoči, o vrstah pomoči in možnih posledicah. Težišče osebne pomoči in pomoči družini za dom je na dodajanju moči in usposobitvi uporabnikov za samostojno življenje. Pomoč družini na domu je sicer neposredna pomoč, vendar gre za podporo uporabnikom, da ima priložnost kljub vsem omejitvam podaljšati svojo bivanje v domačem okolju.

Podobno je pri večini javnih pooblastil. Uporabnike naj bi opremili za neodvisno življenje in jim pomagali, da neuspešne in destruktivne vzorce ravnanj preokvirijo v pozitivne ter iščejo pomoč in sodelovanje.

4. Vzpostavljajte metode podpore namesto nudenja pomoči

Za izvajanje tega načela je ključna prva socialna pomoč – uporabnik je bil seznanjen, da bo deležen podpore pri aktivnem iskanju poti iz težav, nihče ne more rešiti njegovega problema namesto njega, prav tako je to načelo vključeno v vse druge storitve, ki jih strokovni delavci izvajajo profesionalno.

5. Seznanjanje uporabnika z njegovimi pravicami ter z načini, kako lahko te pravice uveljavljajo

Upoštevač navedeno načelo so strokovne delavke vsakemu uporabniku predstavile vse možne strokovne rešitve, pravice in načine uveljavljanja teh pravic, pri kompleksnejših obravnavah pa smo se poslužili multidisciplinarnih obravnav ter supervizije strokovnega dela.

6. Multidisciplinarne obravnave zahtevnejših stisk in težav ter supervizija strokovnega dela

V postopku obravnave uporabnikov s kompleksnejšimi težavami se je strokovna služba CSD Radlje ob Dravi posluževala tudi multidisciplinarne obravnave, v kateri so sodelovale različne institucije (zdravstvo, tožilstvo, policija, šolstvo, lokalna skupnost...). S tem pristopom smo skupaj z uporabnikom iskali možne oblike pomoči, ki so prispevale k rešitvam nastale situacije. Strokovnim delavkam je bila tekom leta 2016 ponujena strokovna pomoč v obliki supervizijskih srečanj.

Storitve in javna pooblastila smo izvajali na sedežu našega zavoda v Radljah ob Dravi, Mariborska cesta 7, storitve pomoči družini na domu pa pri uporabnikih doma.

Storitve in javna pooblastila so izvajale delavke z naslednjo izobrazbo in nazivi:

- 1 direktorica, univ. diplomirana socialna delavka, samostojna svetovalka,
- 4 univ. diplomirane socialne delavke (2 višji svetovalki),
- 1 diplomirana socialna delavka,
- 1 univ. dipl. pravica (zaposlena krajši delovni čas)
- 1 univ. dipl. socialna pedagoginja (od januarja do junija 2017 na koriščenju starševskega dopusta),
- 1 dipl. upravna organizatorica,

- 1 upravni tehnik,
- 1 poslovni sekretar,
- 1 univ. dipl. prof. slovenščine in sociologije (nadomeščanje od meseca julija 2016 dalje) ,
- 2,25 izvajalk socialne oskrbe na domu z izobrazbo od I-V. stopnje do 15. 3. 2017
- 1 delavka, zaposlena preko javnih del v obdobju od 1. 1. 2017 do 28. 5. 2017
- 1 delavka, zaposlena preko javnih del v obdobju od 18. 7. 2017 do 31. 12. 2017
- 1 magistra psihologije-pripravnica (zaposlena od 1. 11. 2017 do 31. 7. 2018)

Iz državnega proračuna na osnovi Pogodbe o financiranju nalog in delovanju CSD v letu 2017 je bilo financiranih 10,66 zaposlenih za obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 10. 2017, v obdobju od 1. 11. 2017 do 31. 12. 2017 pa 11,66 zaposlenih (pridobljena nova zaposlitev- pripravnica). Do 15. 3. 2017 je bilo 2,25 zaposlenih financiranih v okviru izvajanja SVS »pomoč družini na domu« (1,64 zaposlenih je bilo financiranih iz proračuna občin, 0,61 zaposlenih pa iz nejavnih sredstev za opravljanje javne službe). S 16. 3. 2017 je prišlo do prenosa storitve PND na drugega izvajalca in tako je prišlo do prenosa 1 socialne oskrbovalke s krajšim delovnim časom. 2 socialnima oskrbovalkama je prenehalo delovno razmerje. 1 socialna oskrbovalka se je prijavila v evidenco brezposelnih oseb na ZRSZ, kjer je uveljavljala pravico do denarnega nadomestila za brezposelnost. 1 socialna oskrbovalka pa je sklenila novo delovno razmerje pri drugemu izvajalcu storitve PND.

Finančno poslovanje imamo urejeno preko finančnega servisa.

Po posameznih referatih so bile opravljene naslednje storitve in postopki:

2. DENARNE DAJATVE IN SUBVENCIIJE

Te pravice obravnavajo Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, Zakon o socialno varstvenih prejemkih, Zakon o štipendiranju in vse sledeče spremembe zgoraj navedenih zakonov ter posamezni pravilniki.

Cilj veljavne zakonodaje je oblikovanje pravičnejše in bolj dolgoročno vzdržne socialne države. Namen tega sistema socialnih transferjev je, da dobijo pomoč tisti, ki so je res potrebni, ter da se preprečijo pogosta izkoriščanja in zlorabe sistema. Po zgoraj navedenih zakonih lahko uporabniki uveljavljajo naslednje pravice: otroški dodatek, denarne socialne pomoči (»redna oziroma mesečna« denarna socialna pomoč, izredna denarna socialna pomoč, pogrebnina, posmrtnina), varstveni dodatek ter subvencije in znižana plačila (znižano plačilo vrtca, subvencija malice za učence in dijake, subvencija kosila za učence, oprostitev plačila socialno varstvenih storitev, prispevek k plačilu družinskega pomočnika, subvencija najemnine, pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev ter pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje).

Kot vsako leto smo se tudi v letu 2017 soočali s posledicami sprememb tolmačenj obstoječe zakonodaje na področju javnih sredstev, kar pri ljudeh povzroča številne dileme in vprašanja, ter posledično vpliva na množičnost telefonskih klicev in obiskov uporabnikov na centru.

Država je zaznala stiske posameznikov in družin, ki so se znašli na robu revščine, še posebej starejši, ki so se odpovedovali pravici do varstvenega dodatka, saj so se želeli izogniti situaciji, kjer bi bremenili svoje dediče. Tako je bila v mesecu decembru 2016 sprejeta sprememba Zakona o socialnovarstvenih prejemkih (ZSVarPre- E). Ta sprememba se navezuje na omejitev v dedovanju in na prepoved odtujitve in obremenitve premoženja.

2.1. DENARNE SOCIALNE POMOČI

Ena od pravic, ki jih lahko ljudje pri nas uveljavljajo, je denarna socialna pomoč, ki je namenjena tistim osebam, ki si ne morejo zagotoviti preživetja sami z delom, s pravicami iz dela ali zavarovanja, z dohodki iz premoženja in iz drugih virov oziroma z nadomestili ali prejemki po drugih predpisih ali s pomočjo tistih, ki so ga dolžni preživljati. Gre za situacijo, ko se človek znajde v stiski zaradi razlogov, na katere sam ni mogel vplivati. Čeprav naj bi bila denarna socialna pomoč le začasnega značaja, saj je njen namen, da bi si posamezniki in družine ob tej pomoči iskali rešitev oziroma izhod iz situacije, v kateri so se znašli, pa iz leta v leto ugotavljamo, da se povečuje število uporabnikov in njihovih družin, ki iz svoje situacije ne najdejo izhoda in tako ostanejo trajni prejemniki te pomoči.

Osebi, ki uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči prvič in izpolnjuje pogoje, se ta pravica odobri za tri mesece, vse naslednje pa maksimalno za 6 mesecev. Stiske uporabnikov so se iz leta v leto povečevale, še posebej zaradi določil Zakona o dedovanju, ki je določal, da se država po prejemnikovi smrti prikladi v postopek dedovanja in uveljavlja pravico do vračila denarne socialne pomoči, ki jo je pokojnik v času življenja prejemal. Tako je ta prejemek postal breme dedičev v zapuščinskem postopku, razen seveda, če bi to vračilo povzročilo socialno in finančno stisko pri dedičih. Le v teh primerih je država lahko umaknila svoj zahtevek po vračilu teh prejemkov.

V mesecu decembru 2016 je bila sprejeta sprememba Zakona o socialnovarstvenih prejemkih (ZSVarPre- E). S to spremembo so se vse obstoječe zaznambe, ki so bile narejene v obdobju od 1.1.2012, izbrisale. Zaznamba tako od 1. 2. 2017 ni več vezana na obdobje dodelitve denarne socialne pomoči, ampak je vezana na lastništvo preveč vrednega stanovanja (nad 120.000,00 EUR vrednosti nepremičnine, v kateri ima uporabnik prijavljeno stalno prebivališče in dejansko biva v njej) in soglasje uporabnika. Pri omejitvi v dedovanju vračilo prejete pomoči ostaja za ožji krog upravičencev do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka (upravičenci, za katere se bo v zapuščinskem postopku ugotovilo, da so prejeli denarno socialno pomoč oziroma varstveni dodatek, ker so imeli v lasti nepremičnino, v kateri so imeli prijavljeno stalno prebivališče in so v njej dejansko bivali, ter je njena vrednost presegala 120.000 EUR).

Tudi v letu 2017 so ljudje koristili pravico do izredne denarne socialne pomoči, ki ne gre v omejitve v dedovanju. V vlogah so uporabniki navajali predvsem potrebo po pomoči pri plačilu položnic (elektrika, komunalne storitve, najemnina, zdravstveno zavarovanje) ter pomoč pri nakupu kurjave ali osnovnih trajnih potrošnih dobrin kot so pralni stroj, hladilnik,.... Iz spodnje tabele je razvidno, da je porast izplačanih izrednih denarnih socialnih pomoči v mesecih februar, marec in december, saj v tem obdobju uporabniki vlagajo vloge za pomoč pri nabavi kurjave.

Vsako leto opazamo, da je kljub informiranju in opozarjanju strank, da je potrebno v 45 dneh od prejema izredne denarne socialne pomoči dostaviti dokazila o namenski porabi, tudi v letu 2017 prihajalo do primerov, ko tega niso dostavili pravočasno in tako v skladu z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in Zakonom o socialnovarstvenih prejemkih 14 mesecev od prejema izredne denarne socialne pomoči niso bili upravičeni do izredne denarne socialne pomoči.

Nekateri upravičenci so k denarni socialni pomoči uveljavili tudi dodatek za pomoč in postrežbo.

Poleg izredne denarne socialne pomoči so na našem centru uporabniki v primeru smrti družinskega člana uveljavljali dve obliki pomoči in sicer pogrebnino (izredna denarna socialna pomoč kot pomoč pri kritju stroškov pogreba) in posmrtnino (enkratna izredna denarna socialna pomoč po smrti družinskega člana). **Posmrtnina** je pravica, namenjena finančni pomoči svojcem umrlega, ki so upravičeni do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, in sicer z enkratnim nakazilom v višini **297,53 evrov**. **Pogrebnina** je namenjena finančni pomoči pri kritju stroškov pogreba. Pogrebnina kot pomoč pri kritju stroškov pogreba znaša v višini dveh osnovnih zneskov minimalnega dohodka **595,06 evrov**.

Upravičenci so osebe, ki izpolnjujejo naslednje pogoje: je **državljan Republike Slovenije**, ki ima stalno prebivališče v Sloveniji ali tujec, ki ima **dovoljenje za stalno prebivanje v Sloveniji in stalno prebivališče** v Sloveniji.

Posebni pogoji za uveljavljanje posmrtnine so: pravico **uveljavlja vlagatelj**, ki je **družinski član pokojne osebe** (zakonec oziroma oseba, s katero je umrli živel v zunajzakonski skupnosti ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti, otroci in pastorki, starši oziroma oseba, s katero eden izmed staršev živi v zakonski zvezi ali v zunajzakonski skupnosti ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti),

vlagatelj je na dan smrti pokojnika **upravičen do denarne socialne pomoči ali do varstvenega dodatka ali dohodek vlagatelja** ali skupni lastni dohodek družinskih članov (premoženja se ne ugotavlja) **ne presega zakonsko določenega cenzusa**.

Posebni pogoji za uveljavljanje pogrebnine: pravico **uveljavlja vlagatelj**, ki je **družinski član pokojne osebe** (zakonec oziroma oseba, s katero je umrli živel v zunajzakonski skupnosti ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti, otroci in pastorki, starši oziroma oseba, s katero eden izmed staršev živi v zakonski zvezi ali v zunajzakonski skupnosti ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti), vlagatelj je poskrbel za pogreb v Republiki Sloveniji (račun se mora glasiti na strankino ime) **in je bil** na dan smrti pokojnika **upravičen do denarne socialne pomoči ali do varstvenega dodatka, ali dohodek vlagatelja** ali skupni lastni dohodek družinskih članov (premoženja se ne ugotavlja) **ne presega višine evrov za samsko osebo 617,00 evrov oziroma 925 evrov za družino**.

Prav tako smo v letu 2017 po Pogodbi o financiranju nalog CSD Radlje ob Dravi z Občino Podvelka vodili postopke za **dodelitev enkratnih občinskih denarnih pomoči** v primerih: za nakup šolskih potrebščin, nakup kurjave in ozimnice in plačilo morebitnih neporavnanih obveznosti. Izvedenih je bilo 27 postopkov.

Za vseh 5 občin v skladu z zgoraj navedeno pogodbo je bilo izvedenih 11 postopkov za uveljavljanje pravice do občinske pomoči pri plačilu pogrebnih stroškov, v kolikor pokojna oseba ni imela zavezancev za plačilo teh stroškov oziroma so le-ti prejemniki denarne socialne pomoči oziroma nizkih dohodkov, ki jim komaj zadostujejo za kritje osnovnih življenjskih stroškov. Iz leta v leto pa ugotavljamo, da je vedno več oseb, ki ob smrti nimajo nobenih sorodnikov ali znancev, ki bi bila pripravljena poskrbeti za njihov pokop. In tukaj je pomembna vloga CSD, ki skupaj z občino išče rešitev, da je ta oseba dostojno pokopana. Občina v tem primeru tudi krije pogrebne stroške.

Izplačana denarna socialna pomoč, izredna denarna pomoč, izredna denarna socialna pomoč kot pomoč pri kritju stroškov pogreba in enkratna izredna denarna socialna pomoč po smrti družinskega člana **v letu 2017**

PRAVICA MESEC	DP		IDP		POG		POS		SKUPAJ	
	ŠT. PREJEMNIKOV	ZNESEK	ŠT. PREJEMNIKOV	ZNESEK	ŠT. PREJEMNIKOV	ZNESEK	ŠT. PREJEMNIKOV	ZNESEK	ŠT. PREJEMNIKOV	ZNESEK
Januar	405	105.761,89	57	13.818,63	8	4.673,46	4	1.170,24	474	125.424,22
Februar	404	102.568,77	70	19.183,56	9	5.266,08	8	2.340,48	491	129.358,89
Marec	403	103.890,02	70	16.192,29	4	2.340,48	2	585,12	479	123.007,91
April	426	110.331,16	51	13.841,60	4	2.340,48	4	1.170,24	485	127.683,48
Maj	408	104.140,49	41	9.121,93	3	1.755,36	3	877,68	455	115.895,46
Junij	398	98.906,67	28	7.411,45	2	1.170,24	1	292,56	429	107.780,92
Julij	387	96.762,10	56	14.172,99	3	1.755,36	2	585,12	448	113.275,57
Avgust	394	100.957,41	64	15.537,43	5	2.925,60	3	877,68	466	120.298,12
September	366	94.217,01	40	8.446,56	5	2.955,42	5	1.477,71	416	107.096,70
Oktober	401	104.388,56	54	14.214,90	5	2.975,30	5	1.487,65	465	123.066,41

November	398	100.117,97	59	13.397,60	2	1.190,12	1	297,53	460	115.003,22
December	409	104.582,38	75	16.104,53	3	1.775,24	2	590,09	489	123.052,24
SKUPAJ	4799	1.226.624,43	665	161.443,47	53	31.123,14	40	11.752,10	5557	1.430.943,14

2.2. VARSTVENI DODATEK

Z uveljavitvijo Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in Zakona o socialnovarstvenih prejemkih s 1. 1. 2012 se je v večini primerov bistveno spremenilo finančno stanje starih ljudi oziroma jih je potisnilo na prag revščine.

Ker je država zaznala stiske starejših ljudi, ki so se znašli na robu revščine, je bila v mesecu decembru 2016 sprejeta sprememba Zakona o socialnovarstvenih prejemkih (ZSVarPre- E). Ta sprememba se navezuje na omejitve v dedovanju in na prepoved odtujitve in obremenitve premoženja. Vse obstoječe zaznambe, ki so bile narejene v obdobju od 1.1.2012, so se izbrisale. Zaznamba je sedaj vezana na lastništvo preveč vrednega stanovanja (nad 120.000,00EUR nepremičnine, v kateri ima uporabnik prijavljeno stalno prebivališče in dejansko biva v njej) in soglasje uporabnika. Pri omejitvi v dedovanju vračilo prejetih sredstev ostaja za ožji krog upravičencev do varstvenega dodatka (upravičenci, za katere se bo v zapuščinskem postopku ugotovilo, da so prejeli varstveni dodatek, ker so imeli v lasti nepremičnino, v kateri so imeli prijavljeno stalno prebivališče in so dejansko bivali, in je njena vrednost presegala 120.000 EUR).

Kljub odpravi omejitve v dedovanju in prepovedi odtujitve in obremenitve pa morajo uporabniki izpolnjevati naslednje pogoje:

- starostni pogoj: ženske, ki dopolnijo 63 let, moški, ki dopolnijo 65 let oziroma mlajše osebe, ki imajo I. stopnjo invalidnosti oziroma imajo status trajno nezmožnih za delo
- cenzus: trenutno znaša **484,97 EUR** na samsko osebo oziroma v kolikor gre za partnersko zvezo in oba izpolnjujeta starostni pogoj, pa znaša **755,73 EUR**
- dolžnost preživljanja otrok do svojih staršev, ki jo nalaga Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. To pomeni, da morajo pred uveljavljanjem varstvenega dodatka najprej skleniti z osebami, ki so jih dolžne preživljati (otroci), sporazum oziroma dogovor o preživljanju pri notarju (v kolikor imajo otroci lastne dohodke in so zmožni pomagati staršem pri preživljanju).

Starejši ljudje se pogosto obračajo na center za socialno delo in zaprošajo za izredno denarno socialno pomoč za plačilo položnic in drugih stvari, potrebnih za življenje.

Tukaj moramo omeniti uspešno sodelovanje s humanitarnimi organizacijami in raznimi društvi ter lokalno skupnostjo, kamor jih tudi napotimo, ko se znajdejo v stiski. Tako Karitas, Rdeči križ, Društvo upokojencev, Društvo invalidov idr. na svoj možen način pomagajo

starejšim (paket v obliki hrane, denarna pomoč za plačilo položnic, nakup ozimnice in kurjave ter podobno).

Po podatkih iz uradnih evidenc CSD Radlje ob Dravi je v mesecu decembru 2016 prejelo varstveni dodatek 139 uporabnikov. Zaradi spremembe zakonodaje s 1. 2. 2017, ki se je navezovala na odpravo omejitve v dedovanju in prepovedi odtujitve in obremenitve, je moč opaziti porast števila prejemnikov varstvenega dodatka v letu 2017. In sicer je v mesecu decembru 2017 prejelo varstveni dodatek že 229 uporabnikov.

2.3. DRŽAVNE ŠTIPENDIJE IN OTROŠKI DODATEK

Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev določa, da so do otroškega dodatka upravičeni otroci do starosti 18 let, v kolikor družine ne presegajo cenzus, ki znaša 64% povprečne plače v RS na osebo. Ko postanejo polnoletni, te pravice ne morejo več uveljavljati.

Najvišji izplačan otroški dodatek v letu 2017 je znašal 1.200,30 EUR (družine z devetimi otroki), najnižji pa je 30,44 EUR.

V mesecu decembru 2017 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-G). Ta zakon vsebinsko pokriva več sklopov:

- informativni izračun
- odprava neskladij z ustavo (fiktivni dohodek v višini 75% bruto minimalne plače za s.p. in ugotavljanje vrednosti lastniških deležev gospodarskih družb in zavodov)
- odprava varčevalnih ukrepov za otroški dodatek- sprostitev 7. in 8. dohodkovnega razreda
- druge spremembe in dopolnitve

Zaradi sprostitve 7. in 8. dohodkovnega razreda pri otroškem dodatku se je v mesecu decembru 2017 občutno zvišalo število vlog za to pravico.

Do državne štipendije so upravičeni dijaki in študenti, katerih družine s svojim premoženjem in dohodki ne presegajo cenzusa, ki je v letu 2017 znašal 56% povprečne plače v RS na osebo. Podaljšala se je zamrznitev 5. dohodkovnega razreda (nad 56 % mesečnega dohodka od neto povprečne plače na družinskega člana).

Mladoletnim dijakom, v kolikor izpolnjujejo cenzus, se dodeli državna štipendija v zmanjšanem znesku višine štipendije (v polovičnem), kot pa jo prejemajo polnoletni dijaki. Prav tako so stroge omejitve pri dodeljevanju dodatka za bivanje k državni štipendiji, kjer morajo biti izpolnjeni vsi zakonsko določeni pogoji (oddaljenost stalnega bivališča od kraja šolanja, višina najemnine, brez subvencije najemnine s strani države in prijavljeno začasno bivališče na Upravni enoti).

Zaradi spremembe zakonodaje je v letu 2017 je pridobilo pravico do državne štipendije tudi nekaj državljanov tretjih držav (BiH, Kosovo,...), ki imajo status rezidenta v RS za daljši čas (vezano na obdobje bivanja v RS 5 ali več let).

Najvišja izplačana štipendija z dodatki v letu 2017 je znašala 343,74 EUR, najnižja pa v višini 35,00 EUR.

2.4. SUBVENCIIJE IN ZNIŽANA PLAČILA

Cenzus za pridobitev subvencije malice pri učencih je v letu 2017 znašal 53% povprečne plače v RS, pri dijakih pa:

do 42 % povprečne plače v RS na osebo so imeli dijaki priznana brezplačno malico;

od 42 do 53 % povprečne plače na osebo so imeli priznana 70 % subvencijo malice;

od 53 % do 64 % povprečne plače v RS so imeli priznana 40 % subvencijo malice.

Tisti učenci, katerih dohodek družine ni presegal 36% neto povprečne plače v Republiki Sloveniji, so bili upravičeni do brezplačnega kosila.

Vsi, ki so upravičeni do otroškega dodatka oziroma do državne štipendije in imajo veljavno odločbo iz katere od teh dveh pravic, ne uveljavljajo posebej subvencijo malice oziroma subvencijo kosila, ampak se jim ta subvencija prizna na podlagi veljavne odločbe za otroški dodatek oz. državno štipendijo.

Prikaz posameznih pravic iz javnih sredstev v letu 2017

Šifra naloge	Pravica	Občina Muta	Občina Podvelka	Občina Radlje ob Dravi	Občina Ribnica na Pohorju	Občina Vuzenica	Skupaj
2100	Otroški dodatek	437	305	905	159	397	2203
2110	Denarna socialna pomoč	269	197	548	126	220	1360
2120	Izredna denarna pomoč	167	137	371	76	105	856
2130	Varstveni dodatek	75	78	172	51	38	414
2140	Državna štipendija	204	116	303	77	116	816
2150	Subvencija najemnin	40	25	74	32	10	181
2160	Subvencija kosil	8	2	6	2	3	21
	Subvencija kosil - UD	0	0	0	0	0	0
2170	Subvencija malic	9	3	9	2	4	27
	Subvencija malic - UD	0	0	0	0	0	0
2180	Subvencija vrtca	174	92	331	45	176	818
	Subvencija vrtca - UD	0	0	0	0	0	0
2190	Dopolnilno zavarovanje	274	208	565	124	225	1396
2200	Osnovno zavarovanje	279	211	578	133	227	1428
2250	Pogrebna	11	12	34	8	11	76
2260	Posmrtnina	11	12	34	8	11	76
SKUPAJ		1958	1398	3930	843	1543	9672

Primerjava izplačil posameznih pravic po letih

IZPL. V LETU PRAVICE	2014	2015	2016	2017
OTROŠKI DODATEK	1.979.528,75	1.911.989,50	1.903.899,31	1.916.675,36
DRŽAVNA ŠTIPENDIJA	861.458,50	767.295,29	744.623,89	672.648,83
DENARNE SOCIALNE POMOČI	1.490.674,66	1.449.747,40	1.530.687,80	1.430.943,14
VARSTVENI DODATEK	236.544,83	246.701,68	255.039,20	355.773,97
<i>SKUPAJ</i>	4.568.206,74	4.375.733,87	4.434.250,20	4.376.041,30

2.5. PRAVICE PO ZAKONU O STARŠEVSKEM VARSTVU IN DRUŽINSKIH PREJEMKIH

V letu 2017 na področju zakonodaje, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, ni prišlo do bistvenih sprememb razen na področju očetovskega dopusta. Očetje so lahko uveljavljali pravico do očetovskega dopusta v obsegu 50 koledarskih dni. Pri tem je očetovski dopust v obsegu 25 koledarskih dni plačan, kar pomeni, da oče prejme nadomestilo za čas koriščenja tega dela dopusta. 15 koledarskih dni oziroma 11 delovnih dni je možno izkoristiti do 6. meseca starosti otroka, 10 koledarskih dni pa po koncu koriščenja starševskega dopusta in sicer najkasneje do končanega prvega razreda OŠ otroka..

Očetovski dopust v obsegu 25 koledarskih dni oziroma 17 delovnih dni je neplačan, kar pomeni, da oče ne prejme nadomestila za to obliko dopusta, plačajo pa se mu prispevki za socialno varnost po minimalni plači. Neplačan očetovski dopust lahko koristi oče do tretjega leta starosti otroka.

Bistvena sprememba je pri očetovskem dopustu bila torej, da se je znižalo število neplačanih dni očetovskega dopusta, pridobili pa so dodatnih 5 dni plačanega očetovskega dopusta, kar pomeni, da je imel oče pravico do 10 dni plačanega očetovskega dopusta, ki ga je lahko v strnjem nizu koristil po prenehanju starševskega dopusta in sicer najkasneje do zaključka prvega razreda osnovne šole otroka. To obliko dopusta so lahko koristili očetje za otroke, ki ob uveljavljanju te pravice v letu 2017 še niso dopolnili starosti treh let.

Pogoji za koriščenje dopusta mater pa so ostali v letu 2017 isti kot so bili po spremembi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih v mesecu aprilu 2014.

Ker vsi starši ne živijo skupaj, smo od 344 postopkov za uveljavitev očetovskega dopusta, 47 postopkov izvedli za očete, ki sicer živijo izven območja naše krajevne pristojnosti, saj se krajevna pristojnost za uveljavljanje očetovskega dopusta določa po stalnem prebivališču matere.

Starši so tudi v letu 2017 v veliki meri uveljavljali pravico do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva. To pravico v veliki meri koristijo predvsem samozaposleni starši in tisti, ki so kmečko zavarovani.

Po Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih so družine s tremi ali več otroki, ki se šolajo in imajo prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, upravičeni do dodatka

za veliko družino, ki se družini izplača enkrat na leto, in sicer v višini 395,00 EUR za družino s tremi otroki, ter 480,00 EUR za družino s štirimi ali več otroki. Tako je v letu 2017 prejelo dodatek za veliko družino 179 družin, kot je razvidno iz priložene tabele. Ta prejemek je pogojen s cenzusom, ki znaša 64 % povprečne plače v RS na osebo.

Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih omogoča staršem, ki imajo otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo in imajo s tem povečane življenjske stroške, da po predhodnem mnenju zdravniške komisije pridobijo pravico do dodatka za nego otroka. Ta denarni dodatek je glede na potrebe in obseg nege otrok v dveh višinah, in sicer 101,05 EUR ter 202,17 EUR mesečno. V letu 2017 smo prejeli 29 vlog za dodelitev dodatka za nego otroka. Komisija za izdajanje zdravniškega mnenja o upravičenosti do dodatka za nego otroka je v 15 primerih dodatek za nego otroka dodelila, v 14 primerih pa je bila vloga zavrnjena. Prejeli smo 2 pritožbi, kjer je pritožbeni organ II. stopnje potrdil odločbo, ki jo je na prvi stopnji izdal CSD .

Vse oblike prejemkov, ki so jih uporabniki uveljavili, so bile izplačane direktno iz državnega proračuna v višinah, kot je prikazano na tabeli. Ob tem velja pripomniti, da se vse priznane dajatve izplačujejo v skladu s pravnomočnimi odločbami, in da jih je potrebno obnoviti, ko poteče enoletni rok, oziroma ko nastopijo pomembne spremembe.

Praviloma se vloga vloži v tistem mesecu, ko poteče določena pravica. Če upravičenec vloge ne odda v mesecu, ko mu poteče pravica, ima po zakonu pravico od 1. v naslednjem mesecu, ko je bila vloga oddana.

Prikaz posameznih pravic iz javnih sredstev v letu 2017								
ZADEVA	OBČINA	MUTA	PODVELKA	RADLJE OB DRAVI	RIBNICA NA POHORJU	VUZENICA	OSTALE	SKUPAJ
POMOČ OB ROJSTVU OTROKA		19 6 neg.	21 4 neg	58 9 neg.	7	24 4 neg.	0	129 23 neg.
MATERINSKO NADOMESTILO		31	27	62	12	39	0	171
OČETOVSKO NADOMESTILO		50	49	123	18	57	47	344
STARŠEVSKO NADOMESTILO		46	32	91	15	43	5	232
KRAJŠI DELOVNI ČAS		28	15	73	9	24	7	156
PLAČILO PRISPEVKOV (4 ALI VEČ OTROK)		3	2	5	2	1	0	13
STARŠEVSKI DODATEK		11	8	28	1	20	0	68
DODATEK ZA VELIKO DRUŽINO		42	29	70	11	27	0	179
DODATEK ZA NEGO OTROKA		10 2 neg	8 1 neg	24 8 neg	5 1 neg	8 2 neg	0	55 14 neg
DELNO IZPLAČILO ZA IZGUBLJENI DOHODEK		1	2	2	0	1	0	6
SKUPAJ		241 8 neg	193 5 neg	536 17 neg	80 1 neg	244 6 neg	59	1353 37 neg

Primerjava izplačil posameznih pravic po letih

IZPL. V LETU	2014	2015	2016	2017
NADOMESTILA				
POMOČ OB ROJSTVU OTROKA (280,00 EUR)	35.374,50	42.889,50	43.960,00	36.120,00
MATERINSKO NADOMESTILO	437.114,88	292.646,73	433.614,03	442.948,00
OČETOVSKO NADOMESTILO	101.880,47	78.266,47	92.568,79	72.784,63
STARŠEVSKO NADOMESTILO	1.024.165,10	1.177.994,20	847.388,61	1.037.568,00
<i>KRAJŠI DELOVNI ČAS</i>	126.816,07	131.325,28	135.892,57	138.043,57
<i>PRISPEVKI (4 ALI VEČ OTROK)</i>	36.904,76	30.999,81	21.662,21	29.322,03
<i>STARŠEVSKI DODATEK</i>	63.630,56	108.850,08	103.566,85	103.168,10
DODATEK ZA VELIKO DRUŽINO	78.183,40	71.766,35	75.765,00	72.380,00
DODATEK ZA NEGO OTROKA	64.562,34	57.931,62	56.591,95	59.239,33
DELNO IZPLAČILO ZA IZGUBLJENI DOHODEK	54.611,70	56.921,29	52.858,80	52.858,80

3. VARSTVO ODRASLIH

Se delno vključuje v delo strokovne delavke za prejemke in oprostitev v primeru, ko gre za uveljavljanje pomoči iz naslova denarnih pomoči, urejanja statusa invalidne osebe in nadomestila po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb ter oprostitev plačila socialno varstvene storitve institucionalnega varstva za starejše ljudi. Vse druge storitve za odrasle osebe se izvajajo na delovnih mestih za svetovanje.

Naslednja tabela prikazuje statuse in nadomestila, ki leta ostajajo enaki, oziroma prihaja le do minimalnih sprememb. Edina prava spremenljivka je število vlog za ureditev institucionalne oskrbe, saj so tukaj vštet vsi novi primeri urejanja namestitve za preteklo leto.

V skladu z veljavno zakonodajo je CSD Radlje ob Dravi moral v letu 2017 po uradni dolžnosti ponovno preračunati pravico do oprostitve institucionalnega varstva vseh aktivnih vlog, kar omogoča upoštevanje tekočega dejanskega materialnega stanja upravičencev in zavezancev. Ta naloga se izvaja vsako leto v začetku meseca aprila.

Težave se pojavljajo pri doplačilu domske oskrbe, saj je meja socialne varnosti zelo nizka. Zavezanci plačila IV so v velikih stiskah, ogroženo je že njihovo preživetje. V določenih primerih zavezanci ne zmorejo plačevati izračunanega prispevka za domsko oskrbo svojega starša oziroma zakonca. Posledično prihaja do tega, da se družina odloči, da bo svojca po svojih zmožnostih negovala doma, kar pa velikokrat vpliva na nižjo kvaliteto življenja starejših ljudi.

Uporabnik, ki živi v domu za starejše občane, prispeva k oskrbi svoj dohodek, od katerega pa ima pravico do mesečne žepnine, ki trenutno znaša 89,26 €. Ne smemo pa pozabiti, da morajo uporabniki od te žepnine še poravnati strošek za dopolnilno zdravstveno zavarovanje. V boljši situaciji so prejemniki denarne socialne pomoči, ki imajo poleg te pravice zagotovljeno tudi kritje dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in ga tako ne rabijo poravnati sami.

Prav tako se strokovni delavec na CSD sreča s težavami, ki nastanejo, kadar je doplačnik institucionalnega varstva občina, upravičenec pa ima premoženje – nepremičnino, na kateri se zabeleži prepoved odtujitve in obremenitve v korist občine. Navadno se pri upravičencih in zavezancih pojavlja vprašanje, kaj se bo dogajalo z nepremičnino, kdo bo urejal okolico, kdo bo to nepremičnino vzdrževal, plačeval obratovalne stroške, saj gredo vsi prihodki upravičenca v plačilo institucionalnega varstva. Prihaja tudi do situacij, ko je takšna nepremičnina, za katero dalj časa nihče ne skrbi, v okolici zelo moteča (zanemarjena okolica,

odpadanje opeke, zadrževanje različnih vrst plazilcev v okolici, itd.). Glede na to, da je lastnik nepremičnine upravičenec, vzdrževanje te nepremičnine ni naloga občine.

Dejstvo je, da je lastnik nepremičnine še vedno upravičenec, občina pa ima na nepremičnini samo zaznambo in se bo po smrti upravičenca vključila v postopek dedovanja ter uveljavljala vračilo stroškov prispevka pri plačevanju IV za konkretno osebo.

V prikaz so vključeni vsi statusi in pravice, ki jih invalidi in starejši občani uveljavljajo na centru za socialno delo. Tak status je status invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb. Iz tega statusa pa izhajajo pravice do nadomestila za invalidnost, dodatka za pomoč in postrežbo ter pravica do vključitve v varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji.

Skladno z 10.a členom ZDVDTP se vsako leto valorizira nadomestilo in določi višino dodatka za tujo nego in pomoč, novi zneski nadomestila in dodatka za tujo nego in pomoč pa se izplačujejo uživalcu od 1. aprila dalje. Po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju se usklajujejo tudi družinske pokojnine.

Zaradi predpisov, ki so uvedli različne varčevalne ukrepe, se nadomestilo za invalidnost in dodatek za tujo nego in pomoč daljše obdobje nista valorizirala. Vlada Republike Slovenije je dne 15.12.2017 sprejela Sklep o valorizaciji nadomestila za invalidnost in določitvi dodatka za tujo nego in pomoč, s katerim je valorizirala glede na rast povprečne plače nadomestilo za invalidnost za nazaj, v treh obdobjih, tako da nove višine invalidnine znašajo:

- od 1. 1. 2016 do 31. 3. 2016 361,95 evrov;
- od 1. 4. 2016 do 31. 3. 2017 364,76 evrov;
- od 1. 4. 2017 dalje 370,86 evrov.

Naslednja pravica je pravica gluhega do tolmača za znakovni jezik. Gluha invalidna oseba ima pravico do letnega brezplačnega fonda ur do tolmača za znakovni jezik, če uporablja slovenski znakovni jezik. Otroci, dijaki in študenti so upravičeni do 100 ur letno, odrasle gluhe osebe pa do 30 ur letno tolmača za znakovni jezik. Upravičenost do tolmača izkazujejo z ustrezno izkaznico, center pa jim vsako leto zagotovi vavčerje, v številu glede na njihovo upravičenje. Omeniti je potrebno še, da so gluhe osebe upravičene do tolmača za znakovni jezik v vseh postopkih v okviru javnih pooblastil. V tem primeru stroški tolmača bremenijo proračun posameznega zavoda.

Pomoči starejšim/ invalidom - javna pooblastila 2017

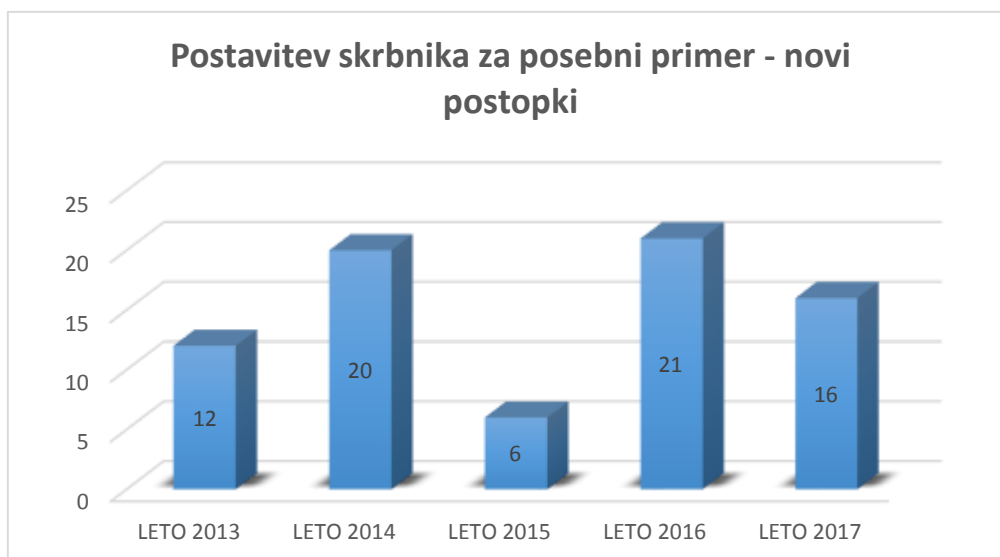
OBČINE VRSTA POMOČI	MUTA	PODVELKA	RADLJE	RIBNICA	VUZENICA	SKUPAJ
STATUS INVALIDA – ZDVDTP	17	12	29	4	9	71
NADOMESTILO ZA INVALIDNOST	15	12	21	3	4	55
DODATEK ZA NEGO IN POMOČ	6	5	10	2	4	27
PRAVICA DO TOLMAČA ZA SLOV. ZNAKOVNI JEZIK	0	4	1	0	1	6
PLAČILO OSKRBNINE V DOMU	25	17	24	13	10	89
DRUŽINSKI POMOČNIK	0	0	2	0	1	3
SKUPAJ	63	50	87	22	29	

Na področju varstva odraslih je pomembno področje **skrbništvo odraslih**.

CSD z odločbo postavi skrbnika osebi, ki ji je sodišče delno ali v celoti odvzelo poslovno sposobnost. Namen skrbništva nad osebami, ki ji je odvzeta poslovna sposobnost, je varstvo njihove osebnosti, ki se uresničuje predvsem z oskrbo, zdravljenjem in usposabljanjem za samostojno življenje. Skrbništvo ima tudi namen, da se zavarujejo premoženjske in druge pravice in koristi oseb pod skrbništvom.

Vedno več je primerov, ko potrebujejo ljudje skrbnika za poseben primer za opravljanje določenih opravil kot na primer: pomoč pri urejanju in podpisu dokumentacije za sprejem v institucionalno varstvo, odprtje osebnih računov, uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, skrb in upravljanje varovančevega premoženja,... Strokovna služba mora v postopku ugotoviti, ali je postavitvev pod skrbništvo potrebna oziroma ali se s tem posegom zaščitijo varovančeve pravice in koristi. S tem institutom velikokrat preprečimo zlorabo predvsem starejših onemoglih oseb, ki zaradi raznovrstnih bolezni ne zmorejo zaščititi svojih pravic. Ena od nalog strokovne službe CSD je tudi nadzor nad delom skrbnikov.

V zadnjih letih CSD opaža, da je vedno manj ljudi pripravljenih prevzeti skrbniške dolžnosti nad odraslimi osebami, saj so mnenja, da jim ta naloga nalaga preveliko odgovornost. Zaradi tega je CSD primoran prevzemati skrbniške dolžnosti, kar izredno vpliva na povečan obseg dela strokovnih delavcev na tem področju. Nekateri varovanci živijo v institucionalnem varstvu, kjer jim je nudena ustrezna oskrba. Nekaj oseb pa živi še vedno v domačem okolju. In v teh primerih se pojavi težava, da CSD ne zmore opravljati skrbniške dolžnosti v skladu s potrebami varovanca, saj ne moremo biti ob njem 24 ur na dan, kar nekateri potrebujejo oziroma so to tudi pričakovanja drugih institucij.

4. SVETOVANJE OSEBAM S TEŽAVAMI, VARSTVO DRUŽINE

Na področju svetovanja so delale tri strokovne delavke, vsaka na svojem specifičnem področju, kot so: varstvo družine, preživninsko varstvo in varstvo mladoletnikov.

V letu 2017 smo ugotovili bistveno porast števila uporabnikov, ki jim je nudena strokovna pomoč v okviru socialnovarstvene storitve prva socialna pomoč.

Ta storitev obsega pomoč pri prepoznavanju in opredelitvi socialne stiske, oceno možnih rešitev in seznanitev uporabnika o vseh možnih oblikah socialno varstvenih storitev in dajatev, ki jih lahko uveljavi. Poudarek pri tem je, da ima uporabnik možnost izbirati med različnimi programi in storitvami.

Naslednji graf prikazuje porast storitve PSP v obdobju od leta 2013 dalje.

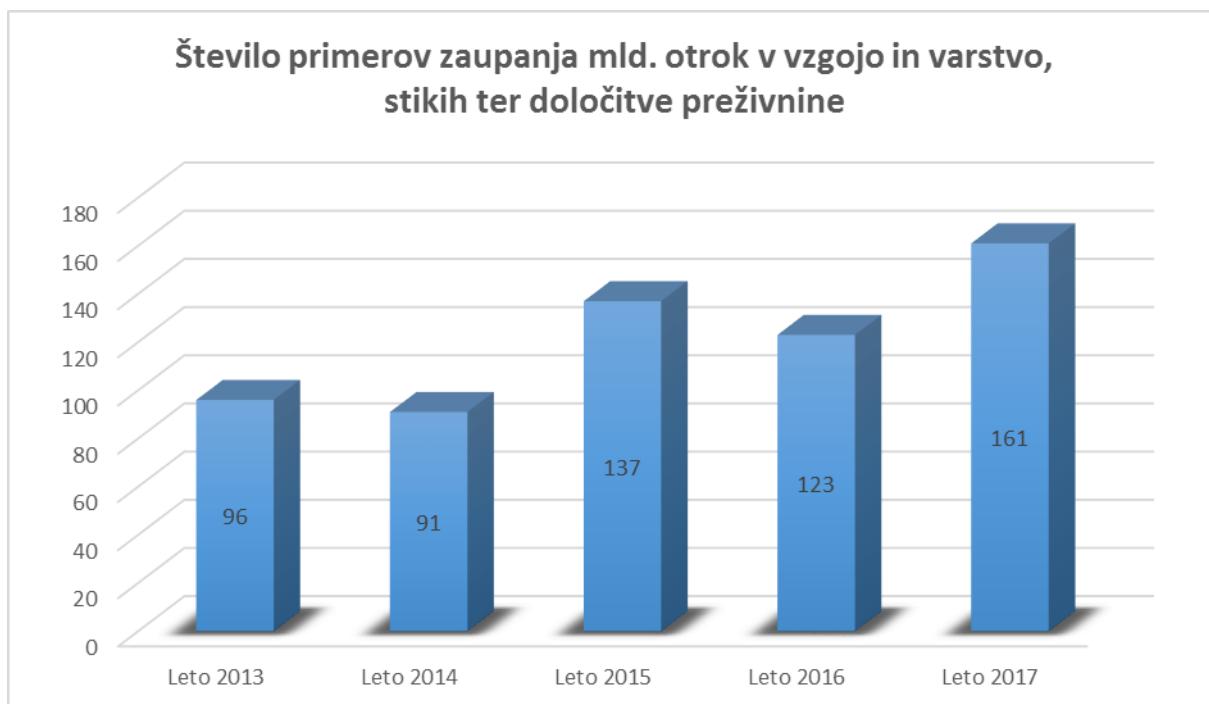

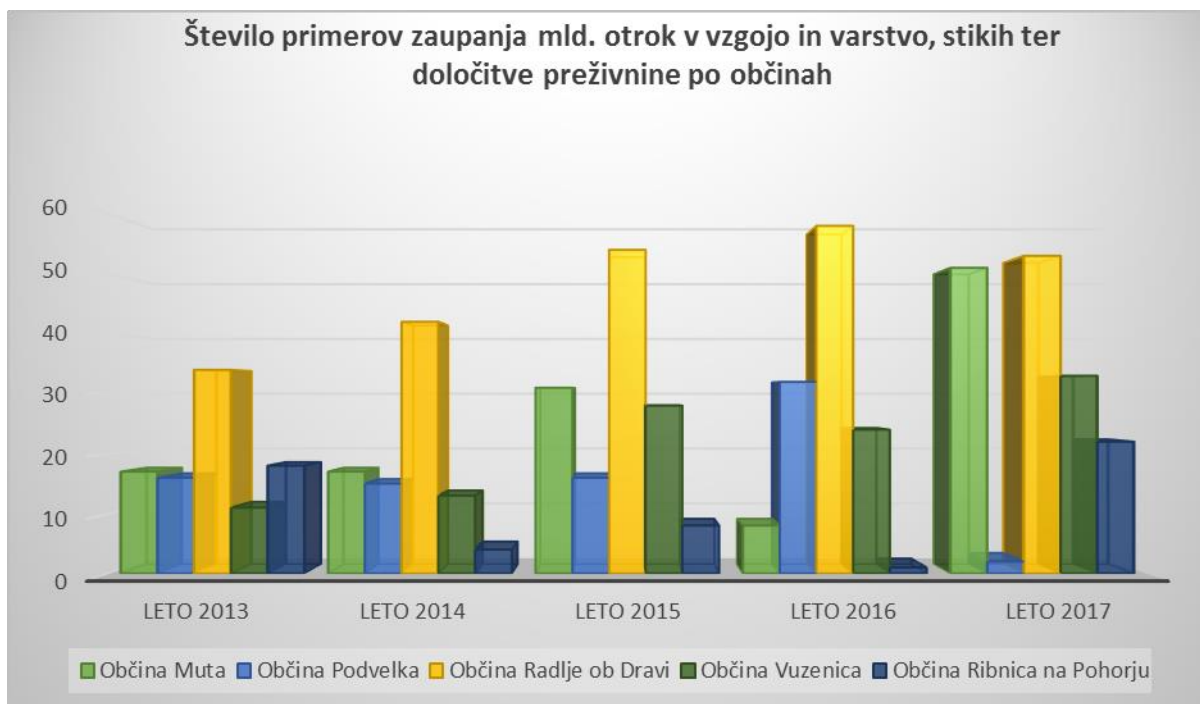
S storitvami, ki jih v okviru te službe izvajamo, smo nudili pomoč družinam od rojstva novega družinskega člana, skozi vse življenje tistih, ki se k nam zatekajo po pomoč.

Komaj rojenim državljanom smo v primeru, ko starša nista poročena, pomagali pri urejanju očetovstva. V večini se starši poslužujejo pravici, da lahko priznajo očetovstvo za novorojenega otroka že pred njegovim rojstvom. To jim omogoča možnost, da lahko očetje koristijo pravico do očetovskega dopusta že takoj po rojstvu otroka, ko otrok in mamica v veliki meri potrebujeta njegovo pomoč in sodelovanje. V situacijah, ko starša nista živela skupaj, smo pomagali pri urejanju zaupanja v vzgojo in varstvo mladoletnega otroka, ureditev stikov s tistim staršem, pri katerem otrok ne živi, ter določitvi primerne višine preživnine. Pri tem smo sledili koristim mld. otroka. Starši se pogosto srečujejo s težavami pri ločitvi partnerskega in starševskega odnosa. Posledice teh nesoglasij in nerazrešenega partnerskega odnosa med staršema nosi v največji meri otrok.

Partnerjem, ki so se odločili za razvezo, smo svetovali, kako razmejiti partnerski in starševski odnos. Naloga strokovne službe v postopku razveze je, da opravi svetovalni razgovor. To je potrebno v primerih, kadar so vključeni mladoletni otroci. Strokovna delavka zakoncema pomaga pri sklenitvi sporazuma glede varstva in vzgoje mladoletnih otrok, dogovora o stikih ter določitvi primerne preživnine za mld. otroka. Pri tem sledi koristim mld. otroka. Bistvena

vloga strokovne delavke je, da poskuša staršema pomagati, da bosta po razhodu zmogla skupaj sprejemati odločitve, ki bodo njunim otrokom omogočale zdrav psihofizični razvoj. Naslednja grafa prikazujeta število teh obravnavanih primerov po letih in po občinah.

Pomagali in svetovali smo tudi staršem, ki za otroke niso prejeli uradno določene preživnine. V teh primerih smo jih napotili na sodišče, da so sprožili postopek izvršbe, saj je preživnina pravica otroka, ki jo je dolžan starš, kateremu je bil otrok zaupan v vzgojo in varstvo, izterjati, v kolikor je izvršljiva. Kadar je izvršba nemogoča, starše napotimo na Jamstveno preživninski sklad.

V letu 2017 je delo Jamstveno preživninskega sklada potekalo redno, zato smo staršem, ki imajo težave pri uveljavljanju preživnine, svetovali in pomagali pri vlaganju vlog za pridobitev pravic preko preživninskega sklada.

Iz preživninskega sklada je preživnino prejelo 41 otrok, zneski so se gibali med 74,13 € in 96,36 €, in sicer:

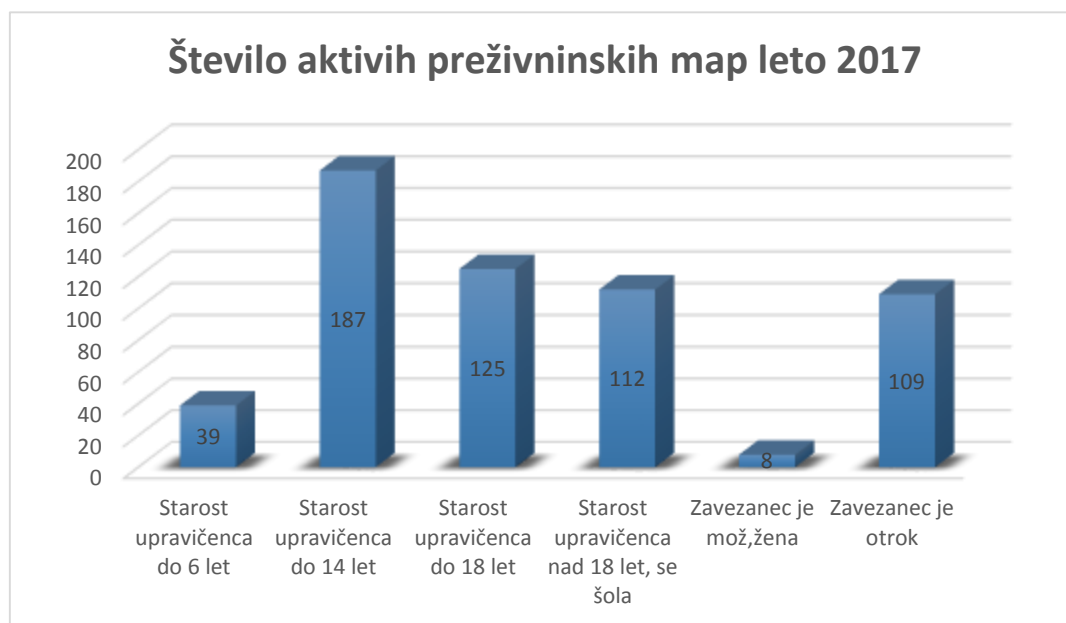
- otroci do 6. leta starosti v višini 74,13 €,
- otroci od 6. do 14. leta starosti v višini 81,53 €,
- otroci nad 14. letom in do 18. leta starosti pa v višini 96,36 €.

Kadar je preživnina nižja od zgoraj navedenih zneskov, znaša nadomestilo preživnine toliko, kolikor je znesek določene preživnine.

V letu 2017 so se preživnine in nadomestila preživnin uskladile s 1. 4. 2017.

Preživnine, ki jih preživninski zavezanci redno plačujejo sami, so se gibale med 460,35 € in 1,02 €. Kako so bile preživnine določene, je razvidno iz naslednje tabele.

Tip akta	Najvišja	Najnižja	povprečna
Dogovor na CSD	299,97 EUR	29,39 EUR	104,51 EUR
Notarski zapis	255,75 EUR	5,00 EUR	15,63 EUR
Sodba	309,28 EUR	8,89 EUR	120,72 EUR
Sodna poravnava	460,35 EUR	1,02 EUR	122,06 EUR

Pomoč družini obsega poleg svetovanja ob rojstvu otroka tudi vsakovrstno pomoč družini v primeru, ko pridejo v stisko bodisi iz objektivnih ali subjektivnih razlogov in iz krize, ki je hkrati tudi nova priložnost, ne najdejo poti.

Tem družinam ponuja naš zavod svetovanje, pri katerem strokovni delavec skupaj z družino išče poti in možnosti, da bi uredili in vzpostavili takšne odnose med seboj, kjer bo vsak član našel svoj smiselni funkcijski delež. V ta sklop spadajo storitve po številnih zakonih in jih poimenujemo s pojmom javna pooblastila in storitve po Pravilniku o standardih in normativih socialno varstvenih storitev. Kljub skrbnemu iskanju in odpravljanju subjektivnih težav,

prihajamo do ovir, ki so objektivnega značaja in presegajo naše zmožnosti. Ena takih ovir so težave na stanovanjskem področju. Še vedno po potrebi sodelujemo s komisijami za stanovanjska vprašanja pri občinah in pripravljamo dopise, s katerimi poskušamo našim uporabnikom pomagati pri razreševanju stanovanjske problematike. V zadnjih letih opažamo porast števila dolžnikov za najemnine kljub subvencijam, do katerih so upravičeni. V takšnih primerih se CSD aktivno vključuje pri reševanju stanovanjske stiske in preprečevanju deložacij. Z občinami iščemo možnosti in rešitve, ki so bolj prijazne tako za uporabnike kot tudi za upnike. Dogovarjamo se za obročna odplačila dolgov. Prav tako pa jim pri razreševanju te problematike pomagamo z izrednimi denarnimi socialnimi pomočmi. V nekaterih primerih smo bili uspešni tudi pri oblikovanju vlog za odpis dolgov za nekatere dolžnike, ki so se k nam obrnili po pomoč.

Seveda so še drugačne ovire, ki otežujejo reševanje socialnih stisk. Nekatere ovire so nastale v okolju zaradi predsodkov, ki jih imajo ljudje do oseb, ki imajo težave v duševnem zdravju. Opažamo, da se število teh uporabnikov iz leta v leto povečuje, na kar nedvomno vpliva slabše materialno stanje ljudi. Pri tem je bistveno sodelovanje strokovnega delavca centra z regijskim koordinatorjem za obravnavo v skupnosti, katerega namen je, da se tem uporabnikom približamo v njihovem domačem okolju in krepimo njegovo socialno mrežo, saj večina uporabnikov le-te nima razvite. Pri obravnavi teh uporabnikov je zelo pomemben multidisciplinarni pristop. V letu 2017 smo v obravnavo oseb s težavami v duševnem zdravju aktivno vključili ŠENT (slovensko združenje za duševno zdravje), ki je uporabnikom v pomoč in podporo tudi na terenu. Sodelovanje različnih strokovnih služb je izrednega pomena, saj imajo uporabniki širšo socialno mrežo, kar vpliva na boljšo kvaliteto njihovega življenja in zmanjšuje njihovo socialno izključenost. Hkrati pa je takšna pomoč hitrejša in bolj učinkovita.

Želimo si več podpore in aktivnega sodelovanja s strani zdravstva, saj so ravno oni tisti, ki zmorejo podati strokovno oceno glede težav teh uporabnikov.

Socialni razvoj je neločljivo povezan s kulturnim, ekonomskim, ekološkim, političnim in duhovnim razvojem nekega okolja. Zato je preprečevanje revščine in socialne izključenosti eden temeljnih ciljev. Naš cilj je pomagati in omogočiti tistim, ki so se znašli v razmerah revščine in socialne izključenosti, da čim prej najdejo izhod iz takšnih razmer in preprečiti revščino in socialno izključitev tistih, ki so na robu. Seveda pa je za posameznika najbolj pomembno, kako sam ocenjuje svoj položaj in kako sam dojema revščino in socialno izključenost in na njem je, ali si bo pustil v svoji situaciji pomagati po načelih strokovnega

socialnega dela ali pa si bo zatiskal oči in se prepustil životarjenju nekje na robu družbe. Ne smemo namreč pozabiti, da ima vsak uporabnik pravico prejeti najboljše storitve, hkrati pa ima pravico do izbire takšne storitve, za katero meni, da mu najbolj ustreza.

MDDSZ je v letu 2017 pričel z izvajanjem projekta »**SOCIALNA AKTIVACIJA**«, ki je sofinanciran s strani Republike Slovenije in Evropske unije (Evropski socialni sklad). Namenjen je dolgotrajno brezposelnim osebam in dolgotrajnim prejemnikom denarne socialne pomoči. Namen tega projekta je prepoznavanje, usmerjanje, motiviranje, vključevanje in spremljanje v socialno aktivacijo vključenih oseb. Poleg tega želi podpreti vključene uporabnike pri njihovi reaktivaciji, integraciji v različne družbene sisteme ter posledično ponovno vključiti na primarni, sekundarni in terciarni trg dela. Projekt bo prispeval k večji socialni vključenosti in zmanjšanju tveganja revščine prejemnikov denarne socialne pomoči in drugih izključenih oseb ter h krepitvi moči in kompetenc socialno izključenih oseb. V programe socialne aktivacije se bo v letih 2017 in 2018 vključilo 5.200 dolgotrajno brezposelnih oseb in dolgotrajnih prejemnikov denarnih socialnih pomoči, do leta 2022 pa 12.500 oseb na območju celotne Slovenije.

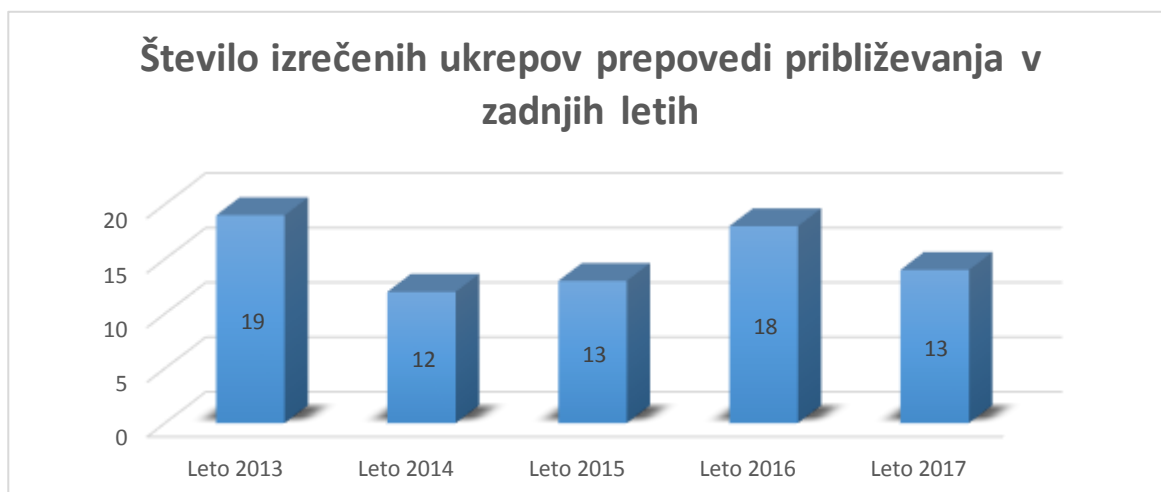
Posebno področje svetovalnega dela je usmerjeno v obravnavo družine, kjer je kateri od roditeljev podvržen uživanju alkohola in zaradi tega onemogoča normalno funkcijo družine. Svetovanje družini poteka v takem primeru po dveh poteh. Po prvi krepimo in podpiramo roditelja, ki ni zasvojen, da zagotovi maksimalne pogoje za zdrav psihofizični razvoj otrokom, po drugi strani pa ga vzpodbujamo, da bi zainteresiral zasvojenega partnerja za vključitev v zdravljenje. Pri obravnavi družine, kjer je prisotna zasvojenost z alkoholnimi pijačami, je zelo pomembno in bistveno sodelovanje različnih institucij, ki lahko pripomorejo k razreševanju težav te družine (tožilstvo, policija, zdravstvo, šolstvo in po potrebi tudi nevladne organizacije).

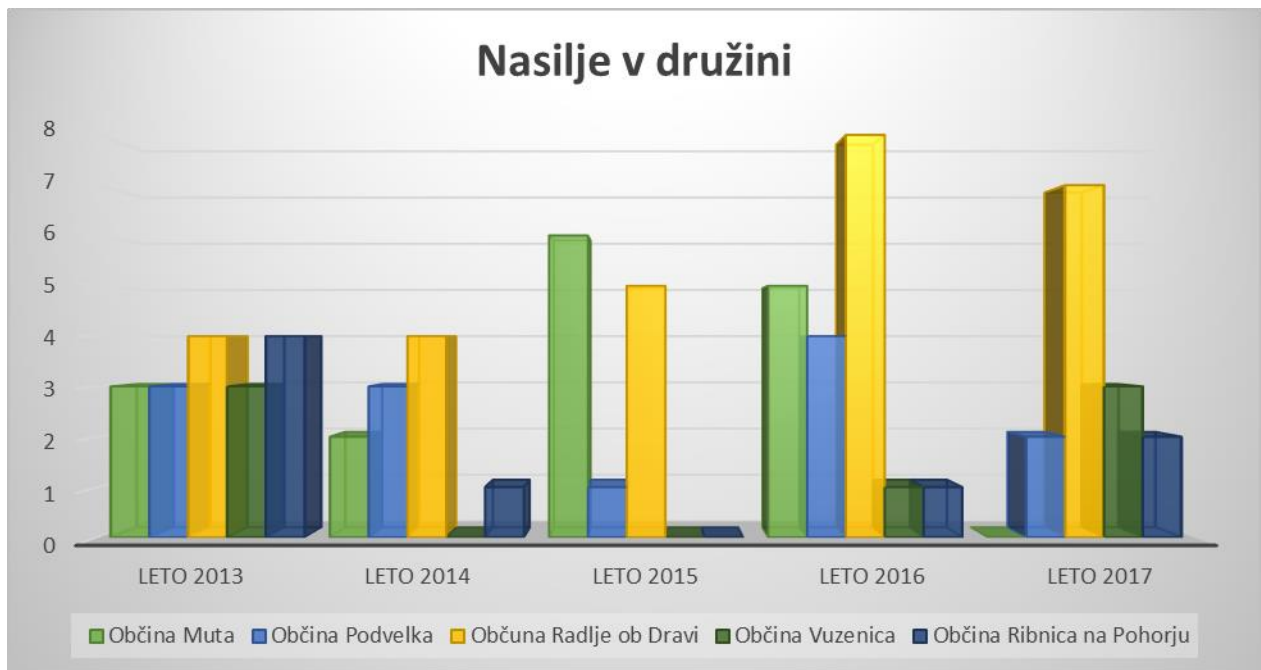
CSD Radlje ob Dravi si aktivno prizadeva, da bi približal različne oblike pomoči našim uporabnikom, saj se zaradi oddaljenosti in s tem povezanih stroškov uporabniki večinoma niso odločali za vključitve. Tako je CSD Radlje ob Dravi ponudil prostore in sodelovanje **Skupini za zdravljenje odvisnosti od alkohola**, ki jo vodi terapevtka za zdravljenje alkoholizma, ga. Violeta Gradišnik. Skupina se je oblikovala v letu 2016. Srečanja potekajo redno tedensko vsako sredo v sejni sobi CSD Radlje ob Dravi.

Pri delu se iz leta v leto bolj posvečamo obravnavi problematike uveljavljanja otrokovih pravic, predvsem skozi skrb za primerno ravnanje z otroki ter v boju proti telesnemu nasilju in

spolnim zlorabam ter nasilju nasploh. Leta 2008 je začel veljati Zakon o preprečevanju nasilja v družini, ki centrom nalaga nove naloge v zvezi s socialno oskrbo žrtev nasilja in tudi storilcev nasilnih dejanj. V ta namen smo na podlagi zahtev sprejetega pravilnika dodelali metode za obravnavo primerov nasilja, organizirali smo multiprofesionalno obravnavo primerov in za žrtve nasilja, skupaj z njimi izdelovali načrte ogroženosti ter s tem zagotovili visoko strokovno in posameznemu primeru najustreznejšo obravnavo.

V letu 2017 je bilo na Koroškem izrečenih 54 ukrepov prepovedi približevanja, od tega 13 na območju, ki ga pokriva CSD Radlje ob Dravi. V letu 2017 je bilo tako izrečenih 5 ukrepov prepovedi približevanja manj kot v letu 2016. Opažamo, da ljudje nismo več toliko tolerantni do nasilja kot v preteklosti. Še vedno pa menimo, da je nasilja več kot je prijavljenih primerov.

Opažamo, da je vedno večja pripravljenost sodelovanja in sprejemanja strokovne pomoči v primerih, ko imajo težave zaradi nasilja v družini. Tako se vključujejo v različne oblike pomoči, ki jih nudimo v okviru socialnovarstvenih storitev (osebna pomoč, pomoč družini za dom). Povzročitelji se v večji meri vključujejo v **Društvo za nenasilno komunikacijo**, kjer je poudarek na prepoznavanju nasilnega vedenja in učenje novih primernejših oblik komunikacije. Predvsem pa imajo povzročitelji nasilja možnost prepoznati, da so sami odgovorni za izbiro lastnega vedenja. Zaznavamo tudi iz leta v leto več primerov medvrstniškega nasilja. Predvidevamo pa, da je še precej več primerov nasilja neodkritega oziroma neprijavljenega.

Pomagali smo osebam, ki so bile na prestajanju kazni in jim svetovali pri ponovnem vključevanju v socialno okolje, iz katerega izhajajo. Ker naši uporabniki prihajajo iz različnega socio-kulturnega okolja, z izjemno heterogenimi težavami, je bilo naše svetovalno delo usmerjeno v vsa tista iskanja, ki naj bi povrnila porušeno ravnotežje, zakrpala vrzel v socialni mreži ali na kakšen drug ustrezen način ublažila socialno stisko uporabnika.

Pri delu vedno bolj ugotavljamo, da gre pri naših uporabnikih za pomanjkanje dialoga in komunikacijskih veščin, zato so naša prizadevanja usmerjena v vzpodbujanje prijaznih načinov komuniciranja in ozaveščanja potreb uporabnikov naših storitev in potreb ljudi, s katerimi živijo. V letu 2017 je CSD Radlje ob Dravi v sodelovanju s **ŠKTM Radlje ob Dravi** izpeljal projekt z naslovom »Krepitev družin«. To je projekt za starše in otroke, ki si želijo

izboljšati družinske odnose (izboljšati medsebojne pogovore, povečati čas, ki ga starši preživijo z otroki...), izboljšati veščine starševstva ter vplivati na otrokovo vedenje in na njihovo boljše samopodobo. Izpeljali smo 2 x po 14 tedenskih srečanj, saj smo oblikovali dve skupini družin (ena spomladi, ena v jeseni). Projekt je bil pri starših in otrocih dobro sprejet. Vsi so opazali napredek v komunikaciji. Starši so pridobili nove vzgojne veščine.

Že omenjeni standardi in normativi, ki jih je predpisalo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti, določajo v primerih nudenja osebne pomoči in nudenja pomoči družini za dom, razvijanje, dopolnjevanje, ohranjanje in izboljševanje socialnih zmožnosti za posameznika, v primeru družine pa še spremembe, ki se morajo zgoditi, kadar družina išče strokovno pomoč pri skrbi za otroke, vendar ustaljeni vzorci vedenja in znanja družine ne zadoščajo za odpravljanje težav. Enako v primerih, ko je za zagotovitev normalnih pogojev za obstanek in razvoj družine potrebna trdnejša podpora in vodenje. Prav pri nudenju teh storitev, je težišče dela v tem, da uporabniki sprejmejo ponujen način razreševanja problematike, aktivno sodelujejo v načrtovanju in se sprijaznijo z dejstvom, da se korenite spremembe v človekovem sprejemanju sebe in drugih lahko zgodijo z vztrajnostjo in potrpežljivostjo, z majhnimi koraki in neredko bolečimi odrekani, nikakor pa ne naglo, s posredovanjem od zunaj in brez lastne aktivne udeležbe.

Obravnava otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami je le eno od področij svetovalnega dela. Te naloge v našem zavodu opravlja delavka, ki se specializira za pomoč otrokom in mladostnikom, s čimer poskušamo dati poseben poudarek pomembnosti tega dela. Delavka, ki dela z otroki in mladostniki, storilci kaznivih dejanj, se pri svojem delu povezuje še z drugimi profili strokovnjakov, da bi s tem svoje svetovalno angažiranje še poglobila. Obravnava teh uporabnikov ni omejena le na prostore centra, ampak se vedno bolj približujemo našim uporabnikom v njihovem primarnem okolju. Obravnava mladostnika v okolju, v katerem živi, se nam zdi daleč najprimernejša oblika za vzpostavljanje zaupnosti in zblíževanje, s čimer lahko pripomoremo k uspešnejšemu iskanju pravih poti za oblikovanje zrele osebnosti. Iz leta v leto se opaža naraščanje števila mladostnikov s težavami v odraščanju, s čustvenimi in vedenjskimi težavami ter pogosto uporabo in zlorabo prepovedanih substanc. Povečuje se tudi število mladostnikov, obravnavanih v kazenskih in predkazenskih postopkih. Strokovna služba CSD ugotavljamo, da narašča število mladostnikov, ki imajo težave zaradi prekomerne uporabe telefonov, računalnikov in drugih telekomunikacijskih sredstev, kar posledično vpliva na težave v družinskih odnosih in neuspešnost v šoli. Prav tako se zaznava, da se

mladostniki pri uporabi teh komunikacijskih sredstev ne zavedajo pasti, ki jih takšna uporaba prinaša. Tako prihaja do zlorab in spletnega nasilja ter kazenskih obravnav na sodišču.

V okviru izvajanja **TRENINGA SOCIALNIH VEŠČIN** v Osnovni šoli Vuzenica smo v letu 2017 izvedli predavanje pod vodstvom **kriminalističnega inšpektorja Iztoka Šimeka**. Le-ta je učencem tretje triade predstavil pasti interneta in drugih komunikacijskih sredstev. Namen njegovega predavanja je bil otroke seznaniti z varno uporabo interneta ter jih osvestiti o tem, kakšne so nevarnosti z zasvojenostjo z elektronskimi komunikacijami in kakšne so posledice le tega, kako naj ukrepajo ob zaznavi neprimernih vsebin in nasilja na internetu, kaj lahko pričakujejo od organov pregona, ki takšno nasilje zaznajo.

Delavka, ki dela z mladostniki s težavami v prilagajanju, je poleg tega dela opravljala še rejniške zadeve za otroke, ki so zaradi specifičnih potreb morali oditi iz matične družine in so nastanjeni v rejniških družinah. Za te otroke in družine smo organizirali individualno svetovalno delo in delo v individualnih projektih skupinah. Zakon o izvajanju rejniške dejavnosti nalaga strokovnim službam še dodatne naloge v dveh smereh, v delu z rejniško družino in rejencem v projektih skupinah in pri zagotavljanju dovolj velikega števila primernih rejniških družin, pri čemer pa je še posebna skrb namenjena odpravljanju okoliščin, zaradi katerih je otrok bil vključen v rejniško družino, da bi se lahko čim prej vrnil v matično družino. Na območju, za katerega je krajevno pristojen CSD Radlje ob Dravi, smo imeli 11 otrok nameščenih v 8 rejniških družinah. Od tega 3 otroci bivajo v rejniških družinah izven področja, ki ga pokriva CSD Radlje ob Dravi. Ena rejnica opravlja rejniško dejavnost kot poklic, nameščene ima otroke iz pristojnosti drugih CSD. 3 rejnice z izdanim dovoljenjem ne bodo več opravljale rejniške dejavnosti (sorodniki). Opažamo veliko potrebo po novih rejniških družinah, saj je povpraševanje čedalje večje, zato bomo v letu 2018 poskušali pridobiti nove rejniške družine, ki bi bile pripravljene in sposobne začasno prevzeti skrb za otroke, ki iz različnih razlogov ne morejo bivati v matični družini.

Tudi v letu 2017 so bili otroci vključeni v poletni tabor v mesecu avgustu, ki je potekal v Fiesi. Namen tega tabora je bil še dodatno spoznati otroke, delati na izboljšanju samopodobe ter jih predvsem spodbujati k temu, da bi znali odkriti svoje posebnosti in le-te suvereno uporabiti. Organizirali smo tudi razne druge aktivnosti (druženje ob večerji, plavanje in zabava z znanimi glasbeniki, aktivno preživljanje jesenskih počitnic- ustvarjalne delavnice).

Po Zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij, je center izvajal tudi postopke za ugotavljanje upravičenosti do oprostitve plačila globe, za prekrške in kazniva dejanja, za katera je zagrožena kazen do dveh let in v zameno za plačilo globe opravljanje družbeno koristnega

dela. Center je zadolžen za organizacijo celotne izvedbe nadomestne kazni, s tem, da je izvedel organizacijo opravljanja družbeno koristnega dela pri organizacijah, ki opravljajo javno službo.

Tako smo v zvezi z nadomestno kaznijo in uklonilnim zaporom v letu 2017 na CSD Radlje ob Dravi skupno obravnavali 20 novih zadev. Od tega je bilo na delo napotnih 7 oseb, uspešno pa je delo opravilo 6 oseb. Imeli smo tudi 2 mladoletnika, ki sta morala kot vzgojni ukrep opraviti družbeno koristno delo.

Trenutno imamo 17 izvajalskih organizacij (OŠ Radlje ob Dravi, OŠ Ribnica na Pohorju, OŠ Juričevega Drejčka-Ravne na Koroškem, Društvo »Zdrava pot«-Maribor, JKP Radlje ob Dravi, Občina Muta, Občina Podvelka, Občina Vuzenica, Župnijska KARITAS Vuzenica, Rdeči križ Radlje ob Dravi, VDC Muta, ŠKTM Radlje ob Dravi, Dom Hmelina Radlje ob Dravi, Zdravstveni dom Radlje ob Dravi in Konjenski klub Griva), v katerih je možno opravljati družbeno koristno delo. Z vsemi organizacijami ima CSD Radlje ob Dravi sklenjeno pogodbo o povračilu stroškov, ki nastanejo v času opravljanja dela. Z njimi uspešno sodelujemo. Trudimo se, da zadeve rešimo v čim krajšem možnem času in sicer v obojestransko zadovoljstvo tako uporabnikov kot tudi izvajalcev.

NALOGE PO KATALOGU	OBČINE STATUSNA RAZMERJA	MUTA	PODVELKA	RADLJE	RIBNICA	VUZENICA	OSTALE	SKUPAJ
		20	Pomoč pri reševanju družinskih in partnerskih odnosov	0	0	0	0	1
25	Svetovalni razgovor	0	0	1	1	0	0	2
30-85	Pred. družinsko svetovanje	52	2	56	23	34	3	170
90	Priznanje očetovstva	22	16	52	6	32	4	132
400	Preživnine za otroke	139	108	271	76	135	72	801
105-115 130	Pomoč pri zaščiti otrokove koristi v sodnih postopkih	4	0	24	6	7	3	44
125	Odločanje o odtujitvi otrokovega premoženja	3	2	0	0	2	0	7
135	Predlog sodišču za podaljšanje starševske skrbi	0	1	0	0	0	0	1
151	Mnenja CSD izven sodnih postopkov vrtec	0	0	0	0	0	0	0
153	Strokovno poročilo o otroku pri usmerjanju otrok	1	0	0	0	0	0	1
154	Soglasje za pridobitev subvencije za malico	0	0	0	0	0	0	0
155	Ukrepi za vzgojo in varstvo koristi otroka	1	1	4	0	2	0	8
160	Odvzem otroka	1	0	0	0	0	0	1
170	Oddaja otroka v zavod v sporazumu s starši	1	0	0	0	0	0	1
175	Varstvo otrokovih premož. koristi	0	0	0	0	0	0	0
180	Skrbništvo za posebne primere	2	0	10	0	2	0	14
182	Neposredno izvaja. skrbniških nalog	1	0	0	0	0	0	1
185	Odobritev pravnih poslov	0	0	0	0	0	0	0

190	Postavitev pod skrbništvo	0	0	1	0	0	0	1
420	Rejništvo	2	1	6	1	1	0	11
430	Posvojitve	0	0	5	0	0	0	5
195	Obravnava otrok zaradi suma storitve prekrškov in KD	0	8	3	0	0	0	11
200	Obravnava zaradi težav v odraščanju	5	1	11	0	4	0	21
210	Obravnava mld. v predkazenskem postopku	0	0	0	0	0	0	0
215	Obravnava mld. v kazenskem postopku in post. o prekrških	0	0	0	0	0	0	0
220	Vzgojni zavod ali z. za usposabljanje	0	0	0	0	0	0	0
230	Vzgojni ukrepi po KZ-navodila, prepovedi	1	0	0	0	0	0	1
235	Nadzorstvo organa soc. varstva	2	1	4	0	3	0	10
245	Vzgojni ukrepi po Zakonu o prekrških-navodila, prepovedi	0	0	1	0	0	0	1
257	Mnenje o soc. razmerah – za dodelitev stanovanja	1	0	0	0	0	0	1
260	Obravnava mlajših polnoletnih v sodnem postopku	0	0	1	0	0	0	1
265	Obravnava odraslih v sodnem postopku	5	2	5	0	5	0	17
270	Pomoč družini med postopkom	2	0	1	1	1	0	5
280	Pogojna obsodba z var. nadzorom	2	0	3	0	0	0	5

282	Naloge v zvezi z nadomestno kaznijo in uklonilnim zaporom	3	10	7	0	5	0	25
315	Predlog za odvzem posl. sposobnosti	0	0	0	0	0	0	0
320	Imenovanje začasnega skrbnika	1	1	0	0	0	0	2
325	Postavitev pod skrbništvo	0	0	1	1	0	0	2
330	Imenovanje skrbnika za posebni primer	9	10	12	6	8	0	45
331	Imenovanje skrbnika za posebni primer-neznan varovanec	0	0	0	0	0	0	0
335	Neposredna izvajanja skrbništva	-	5	10	5	0	1	25
340	Obravnava obvestila o pridržanju	0	0	0	0	0	0	0
345	Druge neopredeljene krizne situacije	1	0	5	0	2	0	8
401	Preživnine-odrasli	32	28	44	16	21	0	141
1000	Prva socialna pomoč	82	81	184	18	66	20	451
1001	Prva soc. pomoč- s povzroč. nasilja	8	4	10	1	2	1	26
1010-1013	Osebna pomoč	5	10	11	0	6	0	32
1020	Pomoč družini za dom	4	3	3	0	2	0	12
5000	Naloge za preprečevanje nasilja	5	3	11	0	2	0	21

5. SOCIALNA PREVENTIVA

Centri za socialno delo poleg osnovnih dejavnosti dodatno izvajamo socialne preventivne programe. Izvajanje teh programov zakonsko ni določeno, ampak se njihove vsebine razlikujejo od centra do centra, načeloma pa izhajajo iz specifičnih potreb okolja.

Preventivni programi imajo za samo delovanje centra velik pomen, saj z njimi preprečujemo nastanek določenih težav, torej je naš cilj, da z izvajanjem preventivnih programov dosežemo pozitivne učinke in preprečimo pojavljanje negativnih posledic.

Pod socialno preventivo vključujemo storitve in programe, ki so namenjeni določenim rizičnim skupinam in potencialnim uporabnikom socialno varstvenih storitev. Kot je znano, se preventivna dejavnost deli na primarno, sekundarno in terciarno preventivo. S preventivnim programom smo posegali predvsem v primarno in sekundarno preventivo, medtem ko programov za tako imenovano »zmanjševanje škode« (terciarna preventiva) nismo izvajali.

Te programe strokovne delavke izvajajo v svojem prostem času, razna društva, institucije in občine ter podjetniki pa nam omogočajo brezplačno prostore za izvajanje teh programov, kot tudi krijejo druge stroške, ki so povezani z izvedbo le-teh.

V letu 2017 smo kot leta pred tem sodelovali v vlogi članov **LAS-a** (Lokalne akcijske skupine) za preprečevanje zasvojenosti v Radljah ob Dravi.

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA V SLOVENJ GRADCU

Tako kot prejšnje leto smo tudi letos skupaj z ostalimi institucijami, neprofitnimi organizacijami in društvi v mesecu maju sodelovali na Tednu vseživljenjskega učenja v Slovenj Gradcu. Predstavili smo se s programi, ki jih organiziramo v sklopu preventivnih dejavnosti na centru za socialno delo (Trening socialnih veščin, Poletni tabor za otroke iz rejniških in socialno šibkih družin, obdarovanje otrok, Krepitev družin,...).

Pripravili smo stojnico, kjer so si mimoidoči lahko pogledali fotoknjige aktivnosti CSD Radlje ob Dravi, prebrali zgodbe s poučno vsebino in si ogledali izdelke, ki so jih napravili otroci. Na odru smo predstavili delo CSD Radlje ob Dravi in socialnovarstvene programe, ki jih izvajamo.

PROGRAM »KREPITEV DRUŽIN«

V letu 2017 je CSD Radlje ob Dravi v sodelovanju s ŠKTM Radlje ob Dravi, Večgeneracijskim centrom »Dogaja se« izpeljal projekt z naslovom »Krepitev družin« v dveh skupinah staršev in otrok. Program »Krepitev družin« je program za starše in otroke, ki si želijo nadgraditi družinske odnose (izboljšati medsebojne pogovore, kvalitetno preživeti čas z otroki ...), izboljšati veščine starševstva ter pozitivno vplivati na otrokovo vedenje in na njihovo samopodobo. Program zajema 14 kontinuiranih srečanj po dve uri. Vsako srečanje se prične s skupnim obrokom in skupnim pregledom nalog iz prejšnjega srečanja, nato pa delo poteka ločeno s starši in otroki. Na koncu vsakega posameznega srečanja se skupini spet združita in zaključita delavnico. Obe skupini obravnavata na srečanjih vzporedno iste vsebine, vendar prilagojene posebej za otroke in posebej za starše.

Udeleženci skupine navajajo, da so pripravljene vsebine uporabne v njihovem vsakdanjem življenju in da so že opazni rezultati tako v ravnanju staršev kot tudi v otrokovem vedenju.

ZIMSKE POČITNICE

Skupaj s Koroškim pokrajinskim muzejem, Muzej Radlje ob Dravi smo dne 21. 2. 2017 organizirali pester, aktivnosti poln dan za otroke v času zimskih počitnic. Otroci so si ogledali Muzej Radlje ob Dravi, raziskovali in se čudili starim predmetom. Najbolj jim je bil všeč del muzeja, kjer so razstavljeni stare igrače in opisane igre, ki so se jih včasih igrali.

Bili smo tudi ustvarjalni. Za nas so pripravili dve delavnici "z glino v antični svet", kjer so otroci imeli možnosti oblikovanja raznih izdelkov. Glede na prihajajoč pustni čas smo izdelovali tudi pisane pustne maske.

Otroci so bili veseli, da so se po dolgem času zopet videli, se družili in aktivno preživeli en dan počitnic na drugačen način.

TRENING SOCIALNIH VEŠČIN

V začetku leta smo izvedli trening socialnih veščin (v nadaljevanju TSV) na OŠ Vuzenica. TSV je namenjen učencem zadnje triade, ki skozi srečanja krepijo veščine, ki jih uporabljajo vsakodnevno. Pri TSV gre za učenje norm in pravil, za učenje in reflektiranje lastnega vedenja, za upoštevanje in spoštovanje drugih ljudi, spodbujanje k sodelovanju, poslušanju, izražanju, h konstruktivnemu reševanju konfliktov in ovir, upoštevanju sebe in drugih ipd. TSV omogoča prevzemanje odgovornosti zase in omogoča učenje, s katerim si učenci gradijo in vzdržujejo socialno mrežo.

Pri oblikovanju programa smo izhajali iz učencev. Z vsebino projekta smo želeli opremiti in usposobiti učence za uspešno življenje.

Na OŠ Vuzenica smo vključili učence dveh osmih razredov. Letošnje leto je TSV potekal pod geslom »Učenje za življenje«. Poudarek smo dali na naslednjih vsebinah: prepoznavanje močnih področij posameznika, uspešna komunikacija, medsebojno spoštovanje, zdrava samopodoba, pasti družbenih omrežij in moč besede.

Aktualno problematiko – pasti interneta je učencem zadnje triade predstavil kriminalistični inšpektor **Iztok Šimek**. Svoje znanje in večletne izkušnje je strnil v poučno predavanje in s konkretnimi primeri učence opozoril na tveganja in posledice napačnega rokovanja z internetom.

FESTIVAL “IGRAJ SE Z MANO” LETOS PRVIČ V RADLJAH OB DRAVI

CSD Radlje ob Dravi je bil vesel povabila na 10. Mednarodni festival “Igraj se z mano”, ki se je letos odvijal v mestu Radlje ob Dravi. Povezovanje skozi igro je eno od vodilnih načel dogodkov festivala, ki s svojimi aktivnostmi spodbujajo socialno integracijo oz. inkluzijo med otroki, mladostniki, odraslimi osebami s posebnimi potrebami in večinsko populacijo vseh generacij. Dogodki so posvečeni predvsem otrokom in mladostnikom s poudarkom na otrocih in mladostnikih s posebnimi potrebami. Širša družba je namreč zaradi nepoznavanja teh določenih socialnih skupin prežeta s stereotipi, ki o ljudeh s posebnimi potrebami ustvarjajo mit o nesposobnosti, namesto da bi prepoznavali njihove kvalitete ter o drugačnosti namesto, da bi jih sprejeli kot podobne. Dogodki so tako namenjeni druženju vseh ljudi, ne glede na posameznikovo starost, izobrazbo in druge socialne in kulturne specifikke. Strokovni delavci CSD Radlje ob Dravi smo se vabilu odzvali tako, da smo pripravili kreativne delavnice.

V veselje nam je bilo opazovati nasmejane obraze otrok, ki so se udeleževali različnih delavnic in aktivnosti.

»**VSI SKUPAJ SMO ZA ENAKOST – PRIJATELJSTVO – POMOČ ...**« je dobrodelna glasbena prireditev v organizaciji družbe Radio – Tednik Ptuj ter Terme Ptuj, kamor so bili povabljeni otroci in mladostniki iz družin z manj priložnostmi. Druženje je potekalo v mesecu juniju 2017.

Osnovni cilj in poslanstvo projekta je seznaniti širšo javnost, da življenje ni vsakodnevno rutinsko iskanje »problemov in skrbi«, ampak je to želja in volja po novem, pozitivnem, spodbujanju vrednot sobivanja. Otroci so se zabavali na brezplačnem kopanju v Termah Ptuj, po kosilu smo se udeležili prireditve, ki so jo popestrili priznani glasbeniki. Druženja se je udeležilo 15 otrok in 3 spremljevalke.

POLETNI TABOR 2017 – FIESA

Zaposleni CSD Radlje ob Dravi smo skupaj z donatorji tudi letos omogočili letovanje 36 otrokom iz rejniških in socialno šibkejših družin v Fiesi. Poletni tabor je letos potekal od **21. 8. 2017 do 25. 8. 2017**. Bivali so v Počitniškem domu Slovenj Gradec. Vsak dan je bilo poskrbljeno za pester in razgiban program. Otroci so se udeleževali socialnih in kreativnih delavnic, kjer so ustvarjali različne izdelke, delali na sebi in se učili o načinih komunikacije in s tem krepili tudi lastno samopodobo. Prav tako časa za plažo in čofotanja v vodi ni zmanjkalo. Vsak dan so raziskovali okolico ter si podrobno ogledali mesto Piran, kjer so si privoščili kepico sladoleda.

Otrokom smo poleg vsakodnevnega kopanja in načrtovanih aktivnosti, omogočili tudi izlet z ladjico po slovenski obali. Ob povratku domov so obiskali tudi Hišo eksperimentov v Ljubljani, kjer so otroci lahko preizkusili svoje spretnosti in iznajdljivost.

JESENSKO DRUŽENJE

Počitnice so izvrstna priložnost za druženje s prijatelji, obujanje spominov, za zabavo in sproščene aktivnosti. Med jesenskimi počitnicami smo skupaj z otroki iz rejniških družin in družin z manj priložnosti preživeli čudovit dan. Iskali smo skriti zaklad, pekli palačinke, se igrali razne igre v naravi, druženje pa smo zaključili s skupnim »kosilom« – pico. Otroci so v tem dnevu uživali in si spletli nove prijateljske vezi.

BOŽIČNA VEČERJA

December je čas druženja, čas ko pozabimo na skrbi, se veselimo, smejimo... Pred štirimi leti se je G. Dragan Ivanović odločil, da želi polepšati praznike otrokom, ki prihajajo iz družin z manj priložnostmi. Zanje je vsako leto pripravil bogato božično večerjo.

Letošnje leto pa so ob okusnih dobrotah uživali poleg otrok tudi njihovi starši, ki so hkrati vključeni v socialnovarstveni program Krepitev družin. Program izvajamo že tri leta v sodelovanju z Večgeneracijskim centrom – Dogaja se! in Javnim zavodom ŠKTM.

Družine so doživele prijetne trenutke ob dobrotah in velikodušnosti domačega podjetnika.

BOŽIČNI KINO DAN

V Energiji plus d.o.o. so se po lanskem uspešnem projektu "Božični kino dan" odločili, da bo ta družaben projekt postal tradicionalen. Letos so tako na podlagi pozitivnih odzivov iz lanskega leta ponovno pripravili projekt "Božični kino dan", ki je bil izveden med počitnicami, 28.12.2017. Enako kot lansko leto, je bil tudi letos njihov naročnik, družba Energija plus d.o.o. iz Maribora, skupaj s partnerji Marprom d.o.o. in Projektor d.o.o. - Maribox, ki je prevzel stroške kino predstave in organiziral brezplačni avtobusni prevoz z malico ter pokovko. Predstave v kinu Maribox (bivši Kolosej) so se pričele ob 10 uri, pred tem pa je bila organizirana animacija za otroke s pevko Claudio.

V Mariboxu si je kar 35 otrok ogledalo predstavi »Koškarkar naj bo« in »Koko in njegova velika skrivnost«. Otroci so maksimalno uživali.

OBDAROVANJE

Na Centru za socialno delo Radlje ob Dravi se s sodelavkami že vrsto let trudimo, da bi polepšali praznike čim več družinam in predvsem njihovim otrokom. Veseli smo, da smo se lahko v sodelovanju z Večgeneracijskim centrom Dogaja se in s pomočjo naših donatorjev, to so Božiček za en dan, Občina Vuzenica in številni posamezniki ter družine, v sredo 27.12.2017 zbrali ob novoletnem dreveščku, pod katerim je več kot 300 otrok iz rejniških družin in družin z manj priložnosti čakala pisana škatla, polna presenečenj. Vsako leto obdarujemo vedno več otrok, saj se ta želja po osrečevanju drugih širi po vseh petih občinah in tudi drugod po Sloveniji. Vedno bolj smo očarani nad pripravljenostjo ljudi in njihovim zaupanjem, da preko nas razveselijo družine, ki s skromnim življenjem zaradi pomanjkanja denarja svojim otrokom ne zmorejo polepšati praznikov z darili. Vedno več je med njimi družin z več otroki. Največja družina, ki je bila vključena v obdarovanje, šteje kar devet parov iskrecih se oči, ki so od Dedka Mraza prejeli velike pakete s pozornostmi. Srečanje z otroki in njihovimi starši je polepšalo tudi Društvo prijateljev mladine Radlje ob Dravi z igrico »Žabji kralj«, Plesno-rekreacijski klub Harmonija s plesom in mlada saksofonist Blaž Starc in pozavnist Aljaž Stošič (člana Big banda Radlje ob Dravi) z božičnimi pesmimi. Fotograf Silvo Salčnik Sax pa je poskrbel za to, da nam bo ta praznični dogodek ostal za vedno v spominu. Hvaležni smo bili vsem, ki so nam s svojo dobroto pomagali osrečiti toliko otrok. Ta projekt je postal na našem CSD-ju že tradicija in upamo, da bomo lahko še naprej širili mrežo veselja in prazničnega miru med mnoge družine.

Tudi v letu 2017 smo sodelovali v **ŠOLI ZA BODOČE STARŠE**, kjer smo jih seznanili s pravicami, ki jih lahko uveljavljajo ob rojstvu otroka, ter s postopki in pogoji za pridobitev posameznih pravic.

Kot koordinatorji izvajalcev socialno varstvenih storitev in programov smo sodelovali z občinami, policijo, tožilstvom, sodiščem, zdravstvenim domom in bolnišnico, domovi za starejše, Altro, Šentom in Ozaro, z društvi upokojencev, društvi invalidov, območnim združenjem RK in Karitas.

Ob izvedbi vseh naštetih aktivnosti in projektov smo veseli, ko ugotavljamo, da nam ljudje zaupajo in verjamejo v učinek našega dela, ki pa temelji v veliki meri na našem prostem času. Naš center se je pri tem posluževal tudi lokalnih in drugih medijev (Večer, Tednik, Koroški radio), kjer smo predstavili naše delo širši javnosti. Še posebej smo ponosni, da imamo urejeno spletno stran, kjer ažurno objavljamo vse aktualne novice in dogodke. Ugotavljamo, da se mnogo ljudi poslužuje naše spletne strani in na njej najde ustrezne ter za njih pomembne informacije.

6. JAVNA SLUŽBA POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Socialna oskrba na domu je namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, če se zaradi starosti ali hude invalidnosti ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanju nimajo možnosti. Gre za različne oblike organizirane praktične pomoči in uslug, s katerimi se upravičencem vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Storitev se prilagodi potrebam posameznega upravičenca in obsega:

- pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih, kamor sodijo naslednja opravila: pomoč pri oblačenju ali slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;
- gospodinjsko pomoč, kamor sodijo naslednja opravila: prinašanja enega pripravljene obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, kamor sodijo naslednja opravila: vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Upravičenci do socialne oskrbe na domu so osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo drugega ohranjajo zadovoljivo duševno in telesno počutje in lahko funkcionirajo v znanem bivalnem okolju tako, da jim vsaj za določen čas ni potrebno institucionalno varstvo v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Pod pogoji iz prejšnjega odstavka so upravičenci:

- osebe, stare nad 65 let, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje;
- osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu;

- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij;
- kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje;
- hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Postopek

Socialna oskrba na domu je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodelujejo vodja in koordinator storitve, izvajalec storitve, upravičenec, ključni ali odgovorni družinski člani ter prostovoljni sodelavci.

Storitev se prične na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika in vsebuje dva dela.

Prvi del predstavlja ugotavljanje upravičenosti do storitve, pripravo in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organiziranje ključnih članov okolja ter izvedbo uvodnih srečanj med izvajalcem in upravičencem ali družino.

Drugi del storitve zajema neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca po dogovorjenih vsebinah in v dogovorjenem obsegu.

Spremembe ali dopolnitve že sklenjenega dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, lahko predlagata izvajalec storitve, upravičenec ali njegov zakoniti zastopnik.

Strokovna priprava izvajanja storitve v obliki analize primera, priprava dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organiziranje ključnih članov okolja za sodelovanje pri zagotavljanju pomoči ter izvedba uvodnega srečanja med izvajalcem in upravičencem.

Neposredno izvajanje storitve na upravičenca traja povprečno do 4 ure dnevno oziroma do 20 ur tedensko.

Center za socialno delo Radlje ob Dravi je izvajal storitev PND, kot samostojno storitev že od leta 1999. V tem času je obseg storitve zelo nihal, število uporabnikov storitve pa se je gibalo v odvisnosti od potreb in cene storitve. S 1. 10. 2016 je v Občini Podvelka prevzel izvajanje storitve PND drug izvajalec, s 1. 1. 2017 pa je prišlo do prenosa storitve PND na drugega izvajalca še v Občini Vuzenica, Muta in Ribnica na Pohorju.

Do vključno 15. 3. 2017 je CSD Radlje ob Dravi izvajal to storitev samo za Občino Radlje ob Dravi. S 16. 3. 2017 je v tej občini prevzel izvajanje storitve PND Javni zavod ŠKTM.

Cena storitve za leto 2017 je zaradi dodatne subvencije te storitve v Občini Radlje ob Dravi za uporabnika znašala 6,35 €/uro.

Priložena tabela PND prikazuje število opravljenih ur in število uporabnikov v Občini Radlje ob Dravi po posameznih mesecih. To storitev so izvajale 1 socialna oskrbovalka s polnim delovnim časom in dve socialni oskrbovalki s krajšim delovnim časom.

<i>MESEC</i>	<i>ŠT. UPORABNIKOV</i>	<i>URE</i>
Januar 2017	9	169
Februar 2017	9	146
Marec (do 15.3.2017)	9	91

Financiranje socialno varstvene storitve PND je bilo s strani Občine Radlje ob Dravi z nekoliko zamude realizirano.

**Mirjana
POPIJAL**
direktorica